

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ XIII. Скрантонъ, Па., Четверъ 12-го Сѣчня, 1905. Число 2.

Vol. XIII. Scranton, Pa., Thursday, January 12, 1905. No. 2.

ЧИТАЙТЕ!

Сего мѣсяца всѣ брацтва що належать до „Союза“ принимаютъ новыхъ членовъ вѣдь 1 до 31 лѣтъ безъ вступного а вѣдь 31 до 45 за половину вступного.

Х. Хирчовъ, предс. „Союза“.

НОВИНКИ.

— НА засѣданіи нью-йоркской „Board of Education“ была широко обговорена справа, чи завести до шкѣль кару тѣлесну, чи нѣ. Бруклинскій водпоручникъ дуже горячо обставявъ за заведенемъ тѣлесной кары по школахъ, ридивъ навить прилагодити водповѣднѣ машинки, котрѣ бы вымѣривали кару. Однакъ большѣсть водпоручниковъ зъ обуременемъ водперла варварскій внесена, а при голосованю брутальный внесокъ упавъ 16 голосами, проти 22.

— ВЪ Нью Гейвенѣ, Конн. арештовала полиція тамошню почтарку подъ закидомъ сиропневѣрена \$850 зъ почтовой касы. Арештогану выпущено на волю за зложенемъ заруки въ сумѣ \$1000.

— ВЪ Йонкерсѣ, Н. Й. забивъ поѣздъ зѣлѣзничій Раберта Туретона, суперинтендента тамошней фабрики. Небощикъ осиротивъ жѣнку и шестеро дѣтей.

— ВЪ Ричмондѣ, Ва. въ одномъ домѣ счинивъ ся грозный огонь. Жителѣ того дому въ часъ выротовали ся, лишивъ ся лишъ оденъ чоловікъ, котрый мавъ водтяти ногу, а шудло десь заподѣло ся, такъ що не могъ ратувати ся утечею. Дошера завдяки водважному сторожеви огневому бѣднѣй калѣка зоставъ выротований.

— ЗЪ Бирминггамѣ, Аля. доносятъ, що въ потягу, котрый вѣзъ 130 арештантовъ, оденъ муриявъ Віл Фітеръ высадивъ въ воздухъ оденъ вѣзъ, чтобы въ сей способъ допомогти до утечи вязнямъ. Въ наслѣдокъ експлозіи згануло двоохъ зѣлѣзничихъ служащихъ, а троохъ вязнѣвъ зоставало тяжко покалѣченныхъ. Не утѣкъ жаденъ арештантъ.

— ЗЪ Копенгаги доносятъ, що королѣвска фабрика оружя на островѣ Амагеръ виробляе теперъ на замовлене російского правительства новый родъ оружя, а то карабіны сирѣчь Рокіа. Съ се оружя

посередне мѣжь звычайнымъ карабіномъ а машиновою гарматою и таке мале, що квалеристъ може его мати на сѣдлѣ и стрѣляти зъ коня, а выкидае кѣлька сотъ куль на минуту. Вырѣбъ тыхъ карабіновъ водбувае ся поки-що свободно, бо фабрика не е ще зовемъ уладжена.

— ВЪ Питсбургѣ, Па. въ фабрицѣ стали Кирнегого експлодувавъ великій котелъ, при чомъ оденъ робѣтникъ згинувъ на мѣсци, а пятоохъ зосгало тяжко рененыхъ, такъ що теперъ борють ся мѣжь житемъ а смертію.

— ВЪ Филадельфіи, Па. приловила полиція славного злодѣя, за котрымъ вже давно слѣдила, Ивана Буга. Въ многихъ мѣсцяхъ допускавъ ся вонъ смѣлыхъ крадежей и много разѣвъ бувъ караний. Злочинець сей мае теперъ 60 лѣтъ. За молоду служивъ при нью-йоркской полиціи, але коли його пригловлено, що яко полицменъ бравъ участь въ обкраденю банку, засуджено его на 20 лѣтъ вязницѣ. Водсидѣвши тѣ лѣта, зачавъ дальше управлять злодѣйске ремесло на велику скалю. И такъ заложивъ філію лондонского товариства обезпеченъ вѣдь огню, и въ сей способъ зобравъ около 150 тысячъ долларѣвъ. Коли однакъ, оденъ домъ у него обезпеченый згорѣвъ, а властитель сего дому не доставъ запомогти, тогдѣ водкрылось цѣле ошущство, але Бугъ пропавъ десь безъ слѣду. Вонъ прибрѣвъ собѣ друге имя, поѣхавъ до Филадельфіи и тамъ знова допускавъ ся рѣзныхъ циганьствъ на велику скалю. Дошера теперъ слѣдила його полиція и воддала въ руки справедливости.

— ЯКЪ доносятъ зъ Вашингтону, мають бути Япанцѣ учителями американскихъ моряковъ въ штудѣ баксованя. Одного такого учителя мае президентъ Рузвелтъ, котрый про школу япанску того рода дуже добре выражае ся и поручае еѣ яко дуже косенну для американскихъ моряковъ.

— ПОДЧАСТЬ послѣднихъ войсковыхъ маневровъ въ Спол. Державахъ знайдено два стрѣй патроны помѣжь слѣпыми. Нащасте обойшло безъ выпадку. На жадаве войсковыхъ властей переглянено всѣ слѣпы патроны въ державномъ магазинѣ, и знайдено тамъ оденъ стрѣй патронъ. Щобы на будущее обезпечитись вѣдь того рода выпадковъ, припоручено строгу контролю всѣхъ слѣпыхъ патроновъ, якѣ йдутъ до магазину.

— ЯКЪ звѣсно зибороженный е вступъ до Сполученыхъ Державъ китайскимъ робѣтникамъ и жѣвкамъ. Але хитрѣй Китайцѣ старають ся оминуть приво и рѣзными способами достати ся до Америки. Въ большыхъ мѣстахъ а передовѣмъ въ Чикаго и Сенъ Франсиско находятъ ся агенты Китайцѣ, котрѣ спроваджують своихъ соплеменниковъ въ пакчахъ. Случайно водкрыто на зѣлѣзничомъ дворцѣ замерзлого трупа Китайця. Коло него находила ся ѣда. Видко за сильный бувъ морозъ, и бѣднѣй косонокій Китаецъ не побачивъ краю свободы, але марно згибъ. Здаеть ся що въ сей способъ богато перекрадало ся Китайцѣмъ до Сполученыхъ Державъ. Полиція глядитъ за агентами и многихъ вже арештовала.

— ДРУКАРНЯ „Свободы“ е першою и одинокою ювійною рускою друкарнею въ Америцѣ. Почавши вѣдь 1-го Сѣчня 1905 року, въ друкарни Свободы робить ся лишъ 8 годинъ денно. Всѣ рускѣ робѣтники, особливо тѣ, що належать до ювій. повинни давати всякѣ друкарскѣ рѣботы лишь до друкаря „Свободы“.

— ВЪ мѣсцевости Гвайтъ Плейнсъ, Н. Й. сполошила полиція банду опришкѣвъ, котра забиралась розбити тамошний банкъ. Злочинцѣ полишили всѣ свои знряды, якѣ были потрібни до розбитя касы, а такожъ и части одежѣ и поутѣкали. Помѣжь одежею найдено жѣвничій одягъ, зъ чого припускае полиція, що въ бандѣ опришкѣвъ находить ся жѣвка.

— РОЗДВЯНЕ (перше за 1905 рокъ) число „Свободы“ вже цѣлкомъ вычерпане, тому не можемо его больше нѣкому цѣслати.

ВЪ Олдѣ Тавнѣ, Мо. згорѣло облятыхъ нафтою пять людей, славянского походження. Въ домѣ сѣмъ меш-

кало 35 людей, такожъ Славянъ, котрѣ всѣ были заняты въ одной фабрицѣ. Позаякъ спаленѣ люди были досить маючы, а по смерти не найденъ при нихъ жадныхъ грошей, про те догадують ся, що смерть ихъ не е случайна, але мае закрытѣ слѣды крадѣжи, якѣхъ допустили ся спѣвжителей того дому. Кѣлькохъ зъ нихъ арештовала полиція.

— КОЛО Нью Орлеану, Ля. вѣшло пятоохъ мурияновъ до дому. Дорога ихъ вела черезъ бѣгна, зарослѣй лѣсомъ. Нагло заломивъ ся подъ ними лѣдъ, двоохъ зъ нихъ втопило ся, а три выривовали ся и вылѣзли на дерева. Се було въ ночи, на дворѣ бувъ сильный морозъ. На другій день знайдено на деревѣ всѣхъ троохъ замерзлыхъ, якѣ судорожно тримали ся галузя, чтобы не выскети въ багно.

— ВЪ Индианополисѣ. Инд. засудивъ судія троохъ страйкуючихъ робѣтниковъ на тяжку вязницю а вѣсьмохъ другихъ на грошеві кары вѣдь \$20 до \$50 за заврушнѣннѣ подчасъ страйку. Коли судія перечитавъ за судъ, промовивъ до засудженихъ тыми словами: Робѣтники мають тѣ самы права организовати ся, що и капиталісты. Яке небудь спротивлене ся властямъ чи то робѣтниковъ, чи капиталістовъ мусить бути розслѣжене и послѣ вымоговъ законѣвъ покаране. Супроти права всѣ суть ровни и всѣ мусять повиновати ся законамъ державнымъ.

— ПРИ будовѣ каналу пинамского обходять ся зъ робѣтниками горше якъ зъ худобиною. Платня така нужденна, що не выстарчить навѣтъ на прожитокъ. Денный робѣтникъ бере за годину работы 15 центѣвъ. Середъ великой спеки, яка тамъ пануе, мусять робѣтники працювати денно 10 годинъ. Обходять ся зъ ними якъ зъ невольниками. Мусять спати подъ голымъ небомъ. Центральна юнія робѣтничя выслала до президента Рузвелта письмо чтобы вглянуть въ ту справу и положивъ конецъ нелюдскому выыскуваню бѣднѣхъ робѣтниковъ.

— ВЪ Порчестерѣ, Н. Й. молодой 21-лѣтнѣй мушина знасировавъ 7 лѣтнѣй дѣвчанку. Злочинець знавъ ся зъ родичами той дѣвчанки, бувъ навѣтъ ихъ своякомъ и часто у нихъ бувавъ. На самъ Новый Рокъ бувъ знова у нихъ зъ водвѣдинами, а коли вод-

ходивъ до дому, попросили його родичѣ чтобы водпроводивъ ихъ дочку до судѣвѣвъ. Злочинець поповъ зъ дѣвчанкою, а по трехъ годинахъ приноситъ ея на рукахъ, цѣлу окровавлену и безъ памяти. Родичамъ оповѣвъ, що дѣвчанка упала и покалѣчила ся. Завозвано лѣкаровъ, котрѣ дойшли яка причина и водвезли дѣвчанку до шпиталя. Лѣкарѣ не мають навѣтъ удержати еѣ при житю. Злочинця, що въ звѣрячій способъ знасировавъ нелѣтне дѣвчатко, зловила полиція доперва на другій день. Коли его ведено черезъ мѣсто, зобрада ся товпа народа и хотѣла його злинувувати. Зъ великимъ трудомъ удало ся полиціи оборонити його передъ помстою товпы.

— ПРИ оглядѣ минувшого року, можна зъ водволенемъ запримѣтити, що число жертвъ линчу, упало. Рокъ 1904 бувъ подъ симъ взглядомъ найнизшимъ рокомъ въ послѣднемъ десятилѣттю. Такожъ послѣ судейскихъ засудѣвъ можна внести, що число проступковъ въ минувшомъ роцѣ зменьшило ся. Меньше було крадѣжей, ошущствъ, вломанъ до банковъ, и мордерствъ. Збольшилось лишѣ число жертвъ огню. Въ промыслѣ и торговлѣ въ другій половинѣ року рухъ значно побольшивъ ся, въ порѣвнаню зъ першою половиною; значно зменьшило ся такожъ всякѣ філантропичнѣй жертвы на выхывчѣй, добродѣйнѣй и религіознѣй цѣли. — Линчѣ въ 1904 Було 87 выпадковъ линчования въ минувшомъ роцѣ, подчасъ коли въ роцѣ 1903 было ихъ 104, а въ роцѣ 1902 было ихъ ажь 235. Зъ тыхъ 87 выпадковъ припадае 5 на пѣвнѣчнѣй державы, а 82 на полудневѣй. Помѣжь злиновуваними было лишь 4 бѣлыхъ и то 2 жѣвки а двоохъ мурияновъ, а прочѣ были мурияны. Наибольше выпадковъ линчу было въ державахъ Мисисипи, Арканзасъ, Джорджіи, Кентуки, Вирджиніи и Тексасѣ. Причиной линчу было: мордерство въ 36 выпадкахъ, расова ненависть въ 16, знасироване жѣнокъ въ 20, мордерчій нападъ въ 4, убійство получено зъ рабункомъ въ 2, крадѣжъ и рабункомъ въ одномъ выпадку. — Жертвы войны. На слѣдокъ російско-япанской войны, число жертвъ значно зросло. Подчасъ коли въ роцѣ 1903 всѣхъ жертвъ было 86.000, то въ минув-

шомъ роцѣ очисляють ихъ на 400.000. На войну на дялѣкомъ Сходѣ припадае 360.000 забитыхъ, на рѣвню Арменцѣвъ припадае 7864, Тибетъ 6192, Филиппины 3239, Суматра 2379. Африка 3714, Македонія 820, Болгарія 239. — Засудѣвъ смерти въ роцѣ 1904 было 116, а въ роцѣ 1903 было ихъ 123. Зъ того припадае 62 засудѣвъ на пѣвнѣчнѣй державы а 54 на полудневѣй. Помѣжь засудженными было 69 бѣлыхъ, 45 мурияновъ, оденъ Китаецъ и оденъ Япанецъ. Въ 110 выпадкахъ причиною засуду на смерть было мордерство. Наибольше засудѣвъ на смерть было въ Пенсиявѣніи, бо ажь 19, въ Огайо было 10, Нью Йорку 8, Арканзасъ 7 и т. д. Черезъ рѣзны крадежи, опущства, циганьства и т. д. пропало въ минувшомъ роцѣ 6 и пѣвъ миліона долларѣвъ, подчасъ коли въ 1903 роцѣ пропало въ сей способъ лишь 4 и пѣвъ миліона долларѣвъ. Наибольше обкрадено банки, бо на два и пѣвъ миліона долларѣвъ, на меншу вже суму поповнено рѣзны ошущства и крадѣжи, наибольше черезъ публичныхъ урядниковъ. — Подчасъ коли число выпадковъ мордерства зменьшилось, то збольшилось число выпадковъ убійства и рабунку на улици. Въ минувшомъ роцѣ было тыхъ выпадковъ 464, въ роцѣ 1903 было ихъ 409, въ роцѣ 1902 333, а въ роцѣ 1901. Здаеть ся, что карасмерти для той версты людей не мае жадного значѣня

ПОВІДОМЛЯЮ

членів бр. св. Володимира відділа Союзу 108, в Нью Йорку, що а причини бляю, братство буде отримувати мітинг дия 21 Януара въ субботу вечер точно о годинѣ 8 ії. Присять ся всѣхъ членів, чтобы зволала прийти на той мітинг бо буде ся виборати балевиі комітет, на 414 E. 5 Str.

Автон Шеремета секретар.

Жертуйте на Р. Бурсу.

Хто зашло

Иванови Неметови доклады адресы Русивѣвъ в Поляновѣ працюючихъ по пѣвчѣвъ въ Америцѣ, той достае краснѣй дарункѣ.

John Nemeth, 457 Washington St., New York.

ПРОТИ ОГНЯ,

одиноковій славянскій агентъ, въ Лаволава Кавиті.

JOHN A. KOMARA, напротивъ словенского костела, 5 OLYRHANT, PA.

ДАРОМЪ ДОСТАНЕТЕ!

Нову докторску книжку штисту въ свѣтъ цѣнай информации и рады для мушнѣвъ, звѣнокъ и дѣтей, сля пощете свое имя на адресъ:

O. P. Box 288, Madison Sq., New York

Листь із Старого краю

Мраительственні проєкти реформи адміністрації і соціальних відносин.

Теперішній репрезентант австрійського правительства, президент міністрів др. Кербер, від часу до часу любить забавитися в поступовця і соціального реформатора, виступаючи в парламенті з відомими проєктами. Хитрий міністер добре знає, що парламент до ніякої праці не спроможний і тих проєктів не зможе ухвалити, і власне тому виступає з ними, аби його оборонці могли народови говорити про нього: от добрий президент міністер, хотів зробити так і так, тільки ті опозиційні посли не дають!..

Що до реформи адміністрації, то сам президент міністрів признає, що та адміністрація має багато хиб, а головню не дбає вона про загальне добро, не має звязків з населенем, до якого відноситься ся байдуже, а навіть ворожо, і завдяки різним формальним приписам занадто проволікає покладжене справ. Коли начальник тої адміністрації бачить у ній таки хиб, то подумайте собі, яка вона на ділі і які хиб бачить у ній звичайний чоловік, особливо-ж простий робітник або селянин?!

Як др. Кербер думає поправляти те лихо, се вас у Америці менше обходять, та й тому ще годі запускати в подробиці, бо же знати, чи і коли той Керберівський проєкт стане законом. Згадаю лише, що др. Кербер пропонує завести инший поділ адміністрації (тепер є: громада, повіт, край, а др. Кербер пропонує: громада, повіт, округ, край) і злучити ц. к. власті (як староства і т. п.) з властями автономічними (повітові рада і т. п.) в одну цілість.

Чи владсть ся др. Керберови сей проєкт перевести, чи ні, потіха і користь з того невелика. Не в тім біда, що власть так або инакше з'організована, а головна хіба теперішнього устрою та, що загалом е власть над людьми замість добровільного порозуміння.

Другий проєкт др. Кербера відноситься до забезпечення робітників на випадок недуги, незділности до праці і старости, чого від давна домагаються робітники усіх народів в Австрії. Правительственний проєкт признає забезпечення робітникам проми-

словим і рільним, яке у правильне в той спосіб, що забезпечене на старість виносило би від 100—500 корон, а забезпечене на випадок незділности до праці 120—600 корон річно, відповідно до зарібку, який поділений на 6 клас так, що найнижша класа виносить 240 корон, а найвижша над 1.800 корон річно. Уже з сего видно, що те забезпечене, хоч-би навіть увійшло в жите, не принесло би робітникам великої користи. Бо що значить для чоловіка 500 чи 600 корон річно? Се ж за мало, аби жити, а хіба за багато, аби вмерти з голоду! Та й те прошу зважити, що 500 чи 600 корон побиратимуть лиш ті, що заробляють понад 1800 корон, а таких знайдесть ся дуже небагато. Отже загальні робітників буде побирати ще менше, ну, а той бідний робітник із найнижшої класи, який дістане, на ціле удержане (своє і родини, коли буде її мати) 120 або 160 корон, хіба сховає ті гроші на похорон, а сам постаріє ся як найшвидше вмерти!.. Треба ще й те зазначити, що те забезпечене на старість має робітник побирати аж по скінченню 65-ого року жита, — а хто ж із робітників так довго жие, а як і жие, то хто має силу гарувати до 65-ого року жата при тяжкій роботі, коли тяжка праця и нужда робить робітника слабим, незділним до праці старцем вже в 50-ім році жита або й швидше!.. Ціле те забезпечене мало би переводити ся при помочи кас хорих, на котрі правительство при сій нагоді витягає свою руку, жадаючи, аби воно само іменувало важніших урядників кас хорих, до чого темерь мали виключне право робітники. Так бачите, до чого воно йде. Правительство за те нужденне забезпечене хоче мати у своїй власті робітницькі організації кас хорих!

Отсей проєкт дуже добре характеризує відносини держави до робітника. Коли правительство щось їм дає, то тільки зі страху, аби вони не забрали собі самі силою всего, тай то дає дуже мало і не за-дурно, а застерігає собі зараз вплив на робітницькі організації. Значить, за нужденний доток бере держава робітників що-раз більше в свої руки, аби вони не могли свобідно рухати ся і готовити ся до боротьби, в якій здобули би все. Для того дуже добре роблять ті робітники, що не оглядають ся на поміч держави, а навіть не хотять її, а тільки власними силами старають ся собі помагати.

В руській політиці

Замітне тепер яке-такє жите. Деякі повіти, невдоволені з тактики послів підчас послідної соймової сесії, скликають віча і критикують діяльність послів. Такі віча багато причинили би ся до освідомлення народу,

але що-ж, коли наші посли хотять, аби виборці їх так слухали, як слухають вірні католики папу, а вірні російські піддані свого царя, і за всяку, хоч-би найсправедливішу критику зараз дуже гнівають ся. І так недавно посол др. Олесницький на справозданню перед виборцями в Стрию заявив, що складає мандат, — так його обури-ла критика його діяльности по руських газетах. А тимчасом гнівати ся нема чого, тим більше, що всі ті, які виступали против тактика соймових послів, не підозрівали їх о злу волю, а милити ся чей-же кождий може, і сьмішно виглядає, як посол зачинає гнівати ся, коли йому кажуть, що він помилив ся. Конець кінцем і др. Олесницький і другі посли ліше зробили би, як би замість гнівати ся витягнули з того, що говорить ся про їх діяльність, відповідну науку і на будуче заховували ся так у соймі, як випадає заступникам народу, котрий польська шляхта хоче за всяку ціну стерти з лиця землі.

Руські газети.

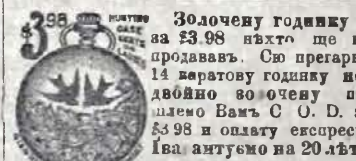
Редактор „Гай дамаків“ п. Михайло Петрицький, зачав 22. падолиста с. р. відсиджувати 3 місячну кару арешту, на яку засудили його за те, що говорив у своїй газеті Полякам привиду в очи, і наслідком того „Гай дамаки“ перестали виходити. — За те зачав виходити новий тижневник „Вольне Слово“, яке переймало на себе предплатників „Гай дамаків“. „Вольне Слово“ стоить на становищі національно-демократичної програми. — „Новий Громадський Голос“, орган радикальній партії, який виходив до ся 2 рази місячно має від Нового Року виходити що тижня. — Від Нового Року буде виходити також два рази на місяць „Руска Хата“, ілюстрована часопись для літератури, штуки і сучасного жита.

Іван Нечуй-Левицький,

славновісний український письменник, обходить сего року 30-літній ювілей своєї літературної праці. Ювілейний обхід відбудеть ся 31. грудня 1904 і 1. січня 1905 в Києві. В своїм часі напишемо докладно і про ювілята і про ювілейний обхід.

24 грудня 1904 М. Л.

— Хочете правувати ся, виставити кому повномочіє, купити або продати маєток, дістати сплатку, сключувати гроші від довжників або урядувати ся від військової ескіпрес, пишати до John-a Nemeth-a 457 Washington St. New York, N. Y. Відъ вамъ вель зробить все найліпше и в скоро.

Золочену годинку за \$3.98 вхотіть се но продавати. Ся прегарну 14 варатую годинку новобіно во очену цілшево Вамъ С. О. D. за \$3.98 и оплату ескіпресу. Іванъ антуємо на 20 літъ и долаємо лавашушкы. Ся годинка не чорная и травая часъ дуже добре. Выглядяє якъ 40 долларова цыро золота и декотры кушці продають ся по \$10.00. Если пришлете \$3.98 въ замовленіи, додамо вамъ въ дарунокъ гарный перстень або ланъ а годинку пошлемо почтой такъ, що ескіпресъ не буде вамъ коштувати нічого. Даромъ дамо вамъ одну годинку, сав купите 6 годинокъ. Пишати, чи хочете годинку мужеску чи жаночу. M. Reeb & Co., Wholesale Jewelers Dept. 85, Chicago, Ill.

ДОПИСИ.

Зъ Wallingford, Pa.

Уклонно прошу помѣтити сю допись на стовпцяхъ „Свободы“.

Страшна подѣя приключилась въ киевской губерніи, въ городѣ Богуслаевѣ дня 11 го Октября 1904 року.

Киевскій военный округъ назначивъ, що стояче тамъ въ запасѣ войско миеводѣйти дня 11. Октября на Дальний Востокъ на поле войны. Но при томъ пришло до страшныхъ заворушень, бо многі зъ жовняровъ не хотѣли опускати свои жезлы и дѣти и зачали воровобитись. До нихъ пралучили ся и незапасні люди збъ всѣхъ сѣль, що лежать въ поблизу Богуслаева. Они задумали зруйнувати городъ Богуслаевъ, и зачали розбивати склепы зъ водкою и виномъ, такъ що водка и вино плыли струями по улицяхъ. Водтакъ знащили аптаку, великій мазазинъ зъ мануфактурнымъ товаромъ, а въ конці зачали дерти подушки, а пѣре уносивъ вѣтеръ якъ снѣгъ. Все те дѣялось въ ноци и поліція немогла дати собѣ рады.

На другій день 12 октября приѣхавъ до Богуслаева губернаторъ, прокуроръ и триста чоловікъ войска. Войско зачало усмирювати воровобитковъ, а при котрѣмъ знайшли яку украдену рѣчь, сейчасъ замыкали його до тюрмы.

Шкоду яку они наробили въ городѣ, обчислюють на пѣвтора міліона рублѣвъ.

Всему тому причиною япаньска война, котра бере великій жертвы зъ людей и на войнѣ и въ дома.

Иванъ Арсеніевъ Терещенко.

Зъ Оверстонъ, Канада.

У насъ зима досять докучлива зъ снѣгами та вѣтрами. Независаму церковъ побудовали мы тутъ мнуншого лѣта, водправлявъ въ нѣй о. Тимчукъ, а теперъ духовній требы справляе о. Вачинский. Богослужения водбувають ся кождою недѣлѣ и свята.

T.

Зъ Скатдейль, Па.

У насъ работа иде до сытъ добре, робимо кождого дня. Колижъ нашѣ люде такы, що якъ заробить якого цента, то не выйде зъ салону, доки го полісмены не возьмутъ до лакопу. На польскій святый вечеръ була тутъ пейда и люде такъ ся попили, що ажъ грошѣ потратили. Оденъ зъ Русинѣвъ забравъ ся по вечери до мѣста, до Мендля, бо му мало ще було дома два кеки пива и гальонъ палюнки. Пошовъ отже закликавши зъ собою бордингерѣвъ, чтобы собѣ лѣпше голову забаламутити. Взавъ пейды \$29.25 и то все взявъ зъ собою тай згубивъ по дорожѣ.

Може той хто знайшовъ тѣ грошѣ, буде знавъ ихъ лѣпше сховати — а може пропивъ... Я вже походавъ и коло твердого угля, але ещемъ не видѣвъ такихъ

людей какъ тутъ. Коли предсдатель зъ братевъ бувъ Т. Пелешъ, то говоривъ: брата, постараймо ся о якій храмъ божій. Але здае ся, що зъ того не буде ничъ. Православній хочъ есть ихъ тутъ менче, а вже церковъ будують, а нашѣ якъ дѣстане пейду, то не дбае о ничъ, хіба чтобы ся напяти и того, що пропе не жалуе; або зновъ часомъ му хто пейду вкраде, и такъ итуды на марно тяжило заробленій грошѣ. Подумайте собѣ брата, чи то не лѣпше булобы зъ порядкомъ жити и рентъ въ свой часъ заплатити а не чтобы бась ходивъ до гавзу колектувати, або чтобысь ходивъ до сусѣда позичати на квартиру горѣвки.

Митро Полянскій.

3 Gimli, Man., Canada.

Дня 26-го Децембра 1904 за старанем о. Д. Ярели заложено читальню ім. тов. „Просвѣта“ в Гімлі. Виділовихъ вибрано: Голова читальні Семко Демчук, заступникъ Антін Конашевич, секретаръ Василь Мулярчук, бібліотекаръ Юрко Вабіцкій, касиеръ Гринько Троян, виділові Стефан Даків и Михайло Гаврилюк.

Зъ Монтріоль, Канада.

У насъ работы итуды добре и есть тутъ досять и Русинѣвъ и Поляковъ. Найбольше е людей фамалійныхъ. Кто тутъ е самъ безъ родини, то тому досять добре, але тѣ що жонатѣ, то давно не мають спокою въ родиняхъ, але по найбільшой части мають гризоту дома, бо коли мужъ прийде зъ работы, то найчастѣйше чуе водъ жѣнки, що она хора, що она дуже напруцювалася, або що се або те еѣ недостае. Причина сего така, що не всѣ жѣнки суть добры. Неодна, коли мужъ подуть до работы, забавляе ся зъ бордингерями, такими що не мають работы, а часами якъ добре напе ся, то лягае спати а чоловікови каже, що она хора. Неразъ и таке лучаесть, що жѣнка має шлюбною мужа а зъ другимъ кохаесть. Мужъ черезъ день въ работѣ, то пѣне знае, що дома дѣесть, а если часомъ и догадусь, то звычайно така жѣнка знае такъ

ему подлеститись, що той дасть еѣ за вѣру и не подозрѣвае нѣчого. Всему тому причина, що жѣнки не мають дома работы, а если и мають то не богато, а лишого часу не знають якъ ужити. Еслибъ они знали читати, пишати и мали охоту до науки та не лили, то певно, що тогды въ вольномъ часѣ бралибъ ся за книжку а не за кельшокъ або шклянку, котры нѣколи не ведуть до доброго. Винній тутъ и мужъ, бо и самѣ пють. Еслибъ мужъ не лишъ заказувавъ жѣницѣ пити, але и самъ не пивъ нѣчого, то певно мавъ бы и лѣпше здоровье и больше грошей и больше счастья въ родинѣ.

Романъ Дубининъ.

СМѢШНЕ.

Прийшовъ оденъ чоловікъ до реставрації казавъ собѣ дати масла и хлѣба. Коли принесли масло знайшовъ тамъ повно волося. Отже каже до господивъ: Я не могу знести волося въ маслѣ, будьте такъ добры, и подѣйте менѣ масло на одномъ тарѣльчику, а волосе на другомъ.

Се золотое перо дамо зовсѣмъ даромъ кождому хто пришле на „Свободу“ немецке якъ два доляры.

Таній дарунонь будемо давати только тымъ напимъ предплатникамъ, котры пришлють на „Свободу“ грошѣ найдалше до 1-го Лютото 1905 року.

Кожде перо гварантоване. Адресъ: Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.

Читайте, що каже Дрѣ Ландесъ:

Я маю найбільшу практику въ Сполученыхъ Державахъ, Канадѣ, Мексико и Полудневой Америцѣ.

Черезъ 20 лѣтъ я лѣчивъ Але ели можешь бути вылѣченный, я тебе вылѣчу. Лѣчу лишъ мушцы. Що небудь тобѣ долагае скажи або напиши менѣ. Вылѣчу кождый вынадокъ Хоробы нѣхура и почокъ. До якого ся возьму. Хоробы крови и шкѣры. Если е не до вылѣченя не беру ся до него. Утрата паятати. Ся не можешь бути вылѣченный, скажу тобѣ вѣриво. Утрата мужеской силы. Утрата животности. Если е не до вылѣченя не беру ся до него. Лѣчу безъ болю, не вдерзверто. Лѣчу водъ працѣ.

К 6. Що року лѣчу тысячѣ людей. Роблю сотки операцій що мѣсяца. Вылѣчу тя дома, сля не можешь прийти до мене.

Паятатъ: Порада особиста або листовна даромъ.

Сля еси хорый зайди або напиши до DR. LEONARD LANDES, 140 E. 22nd St., New York, N. Y.

ности, але другі по ихъ вѣлахъ доходили до самои крѣпости. Тутъ знова гинули нові тисячѣ вѣдъ куль и багнетѣвъ, але варварска завзятость не жахала ся жертвъ, не жажала ся смерти, але гинучи и убиваючи, посувала ся невтомно напередъ, вѣдъ одной крѣпости до другой. Така борба тревала 8 мѣсяцѣвъ. Оба полководцѣ не жажали ся жертвъ безчисленнихъ въ людяхъ, оденъ постановивъ за всяку цѣну здобути крѣпость, а другій за всяку цѣну еѣ оборонити.

Ген. Стесель вѣдъ крѣпость въ руки Япанцѣвъ якъ разъ въ той хвилѣ, коли дальше продовжене облоги булобы вже безкористною рѣзнею людей. Конецъ и такъ бувъ бы вже наступивъ за кілька тыждѣвъ. На вѣдѣчь зѣ стороны моря або сушѣ вѣдчасъ той облоги не було що числяти. Стесель и его войско доконало сего, що могло. Они задержали майже стотысячну армію япаньску, котра, еслибъ ся була получила зъ армією Оямы, булабы завдала еще страшнѣйше поражене ген. Куропаткинови. Вѣсѣмъ до десяти военныхъ кораблѣвъ и кружляковъ, що стояли въ Портѣ Артура, и мали прийти въ помѣчь балтійськой флотѣ, зѣстали въ послѣднихъ дняхъ облоги въ нападкомъ знищеніи.

Хочъ якъ невысказано сумній мусѣть бути почуваня вѣхъ прихильниковъ мира на вѣсть о той страшной борбѣ и погромахъ, то все-жъ таки може хочъ гѣ безчисленній жертвы и страхи, якій понесла Росія на далекомъ Сходѣ, будуть подмогою для борцѣвъ о свободу въ Росіи и причиною заведеня тамъ конститудіи.

Що чувати въ свѣтѣ.

СПОЛУЧЕНІИ соціалістичній партіи въ Росіи розкинули по цѣлой державѣ вѣдозву п. з. „Соціалістичный бльокъ“. Вѣдозва выказуе, що наближае ся пора обрахунку зъ найзавзятѣйшамъ ворогомъ робѣтниківъ т. е. царатомъ, котрий упаде подъ тягаромъ власныхъ злочинѣвъ. Въ борбѣ зъ царатомъ робѣтники можуть числяти на помѣчь зъ боку вѣшихъ верствъ якъ хвилевого союзника, по правилу машрувати окремо а вдаряти разомъ. Однакъ робѣтники мають уважати, чтобы змѣна не выйшла на ихъ шкоду и по упадку царату мають бути готовыми розпочати боротьбу зъ евентуальными его спадкоємцами. До сего треба згоды, яка зробила бы зъ робѣтниківъ непереможну скалу. Вѣдозву выдано — якъ доносять краковскій *Narząd* — въ мовахъ російской, польской, литовской и грузинской.

Варварске поведене російской поліціи вѣдчасъ недавнихъ демонстрацій въ Петербурѣ было лише оли-

вою, долатою до революційного огня, якій захоплюе все ширшій круги мѣжъ робѣтничю верствю и студентами. Въ Москвѣ устроили студентки въ числѣ якихъ 700 особъ манифестаціи проф. Тимірязеву за статью помѣщену въ дневнику „Русскія Ведомостѣ“ п. з. Академічна свобода. При той нагодѣ вѣдбуло ся въ университетской авлі вѣче, на котромъ ухвалено резолюцію, мѣжъ иншимъ зъ такимъ уступомъ: „Высказуемо недовере до політики привилегіи, уважачи чѣ брехливою, витямаю дѣло Соснова и Сѣкорского; пятаючи поліційный судъ, лучимо ся зъ політичними домагавями революційныхъ группъ и надѣємо ся, що вони допоможуть намъ зьорганізувати въ найближайшій будучинѣ уличній демонстраціи.“

Дня 15. с. м. на бала высихъ женскихъ курсѣвъ перервано танцѣ, розкинено революційный вѣдозва, вѣдспѣвано марсилянку, а оденъ изъ студентѣвъ выгосивъ промову, котру закончивъ запрошенемъ на уличну демонстрацію.

Мѣжъ вѣдозвами, якій розкинула соціалістична организація въ Москвѣ, выкликвала сензацію картка зъ вырокомъ смерти на предстваниковъ власти кнута. Змѣсть сеи картки такий: „Московский комитетъ партіи соціалістѣвъ-революціоністѣвъ уважае вѣдповѣднымъ заповѣсти, что коли подчасъ уличныхъ демонстрацій власти и поліція будутъ такъ по звѣрчачому поводити ся, якъ се було недавно въ Петербурѣ, цѣлковита одвѣчальность за то варварство упаде на головы: генераль губернатора Сергія и полицмайстра Трепова. Комитетъ не вѣдступитъ вѣдъ довершения на нихъ выроку смерти.“

Война на Далекѣмъ Сходѣ.

Телеграмы.

Токіо 2. Генераль Стесель поддавъ ся зъ Портѣ Артура.

Токіо 1. Лѣве крыло и права часть середной япаньской обляжничой арміи подъ Портѣмъ Артура, розпочала въ пятницю рано о 10 годинѣ атакъ на фортъ Суншунанъ. По одногодинной борбѣ, пошли Япанцѣ до атаки, прогнали Росіянъ зъ ихъ позицій и заняли сей фортъ цѣлковито. Заки еще Росіяне пофнули ся, Япанцѣ высадили въ воздухъ мины, причѣмъ богато зъ ихъ людей згинуло засыпанныхъ землею.

Токіо 2. Пануе тутъ невысказана радѣсть въ населѣдокъ здачѣ Портѣ Артура. Ледви дожѣсь телеграфічно ген. Ногі про здачу Портѣ Артура, а вже блискавкою розѣйшла ся вѣсть по цѣломъ краю. Веюда тѣшились, палили штучній огнѣ, а по улицяхъ выправали банды.

Ген. Ногі такъ зателеграфовавъ: Въ недѣлю першого сѣчня о 5 годинѣ попо-

лудни явивъ ся въ нашомъ таборѣ парламентаристъ зъ Портѣ Артура зъ бѣлымъ прапоромъ и передалъ листъ до мене, котрый я доставъ до рукъ доперва о десятѣй годинѣ нечеромъ. Листъ звучавъ: Въ населѣдокъ загиблыхъ обставинъ на цѣлой лѣнии неприятельскихъ позицій, котры находятся ся въ вашихъ рукахъ, уважачи дальшій опѣръ Портѣ Артура за безхосенный, а чтобы уникнути непотрѣбныхъ жертвъ въ людяхъ, хочу зачати зъ вами переговоры по до здачѣ Портѣ Артура. Если годите ся зъ тымъ, то прошу васъ призначѣть комисарѣвъ для наряда, чтобы означили условія и способъ здачѣ, а такожъ назначѣть мѣсце, де мають зѣйти ся ваші комисарѣ зъ моими. При той способности высказую вашѣй Эксцеленціи мое глубокѣ поважане, — Стесель.

Мѣю честь вѣдповѣсти на ваше предложене, что до обговореня условій и способу здачѣ Портѣ Артура. Въ той цѣли признаю ген. Ціци яко комисара. Зъ нимъ буде разомъ кількохъ штѣбовыхъ офицерѣвъ и цивильныхъ урядниковъ. Они зѣйдуть ся зъ вашими комисарями дня 2 сѣчня на горѣ Сумініанъ. Комисарѣ будутъ въ правѣ уложити и подписати всякія условія здачѣ, котры безъ проволокъ будутъ выконаніи. Условія здачѣ мають бути списаніи и подписаніи найвышшими офицерами зъ обохъ сторонъ.

Корыстаючи зѣ способности, запевнюю вашу эксцеленцію о моимъ глубокѣмъ поважаню. Ногі.

Токіо 2. Подъ Портѣмъ Артура застановлено всякій ворожій кроки, а япаньскій и російскій комисарѣ зѣбрали ся на нарадѣ. Цѣсаръ япанскій выславъ до ген. Ногі телеграму, въ котрой высказуе ся дуже похвально про ген. Стесля и приказуе вѣддати йому всякій войсковый почести.

Лондонъ 2. Наряды російскихъ и япаньскихъ комисарѣвъ розпочали ся въ понедѣлокъ о годинѣ повѣ до пятой пополудни. Росіяне приняли всякія условія предложеніи Япанцами. Росіянамъ зъ Портѣ Артура призволено на почестный вымаршъ. Дозволено имъ задержати оружје. Дальши точки условій здачѣ Портѣ Артура суть еще не звѣснѣ.

Чіфу 2. Зъ Портѣ Артура повѣвае бѣлый прапоръ. Російскій торпедовцѣ: Скорый, Страшный, Властный и Сердитый, котры въ недѣлю утѣкли зъ Портѣ Артура, зѣстали въ Чіфу Япанцами розборуженіи. — Доносять тутъ, що въ Портѣ Артура находят ся 15.000 хорыхъ и раненыхъ, а 5000 приходитъ вже до здоровья. Самі Росіяне высадили въ воздухъ два послѣдній форты и знищили кружлякъ „Баянъ“. Портѣ Артура представляе видъ правдивого пейза. Майже вѣшпиталѣ суть цѣлковито знищеніи. Російскіи офицеры розказують про страшній не-

до описаня сцены, якій розгивали ся въ Портѣ Артура подчасъ облоги. Въ цѣлой крѣпости не було мѣсяца, дебы можъ було охоронити ся передъ япаньскими шрапнелями. Коли ген. Стесель побачивъ, что нѣчого инышого не лишае ся йому, якъ, або згинути вразъ зъ залогою, або подати ся, скликавъ на нараду найстаршихъ офицерѣвъ, де порѣшено поддати ся. Адмираль Виренъ поробивъ кроки, чтобы знищити свою флоту и доперва тогдѣ выслано парламентаря до ген. Ногі зъ предложенемъ здачѣ Портѣ Артура.

Токіо 8. Нынѣ рано зѣстали знищеніи всѣ кораблѣ російскій при самѣмъ входѣ до Портѣ.

Петербургъ 2. Вѣсть про поддане ся ген. Стесля дойшла тутъ доперва въ понедѣлокъ пополудни и то не впросто зъ поля битвы але черезъ Францію. Вѣсть ся выкликала въ кругахъ державныхъ дуже прігнобляюще вражѣне, мимо того, что не была нежданна, бо передъ десятима днями, ген. Стесель въ своѣй послѣдней телеграмѣ представивъ цареви свое безвыхѣдне положене и не робивъ наименьшихъ надѣй.

Вашингтонъ 2. Доносять тутъ, что формальна здача Портѣ Артура наступила вчера о 9. годинѣ вечеромъ.

Лондонъ 2. Зъ упадкомъ Портѣ Артура розпочинае ся нова фаза военна на Далекѣмъ Сходѣ. Войска япаньскій зъ подъ Портѣ Артура йдуть на помѣчь маршалкови Оямѣ проти Куропаткина. Здасть ся, что упадокъ Портѣ Артура прискоритъ конецъ войнѣ.

Мукденъ 2. Центрумъ япаньске заатаковало середъ громѣвъ стрѣловъ російске войско, зѣстало однакъ зѣ значными стратами вѣдперте.

Токіо 3. Условія здачѣ Портѣ Артура, котры вчера вечеромъ о годинѣ 9.45 формально черезъ російскихъ и япаньскихъ комисарѣвъ подписаніи зѣстали, мѣстятъ въ собѣ одинацять точокъ, котры безпроволочно зѣстануть выконаніи.

Вѣшмъ російскимъ офицерамъ и жовнярамъ маринарки и сухопутной арміи запевнена повна гѣдности здача.

Всяке державне майно вразъ зъ укрѣпленями, оружјемъ и амуницією мае бути вѣддано въ руки Япанцѣвъ въ такомъ станѣ въ якѣмъ находят ся теперь.

Два форты на Етеішанъ и Атеушанъ яко запорука пріянятыхъ условій мають бути вѣ второкъ опущеніи и вѣдданіи Япанцамъ. Если се не стане ся, тогдѣ Япанцѣ будутъ мати зовѣшмъ свободну руку до дальшого дѣланя.

Пляны мінъ и фортѣвъ, якъ такожъ мѣста офицерѣвъ и войска, кораблѣвъ и майна добровольцѣвъ мають бути выготовленіи и Япанцамъ предложеніи.

Російскимъ офицерамъ буде вѣольно задержати ору-

жје и приватный маєтокъ. Они будутъ могли вернути до Росіи, але подъ условіемъ, что дадутъ слово чести, что въ бѣжучѣй войнѣ не будутъ вже брати жадной учести.

Російске войско зѣстане военными полонниками а російскій лѣкарѣ войсковой будутъ опѣкувати ся ними.

Япаньскіи часописи дуже остро выступили проти ген. Стесля, котрый рѣвночасно, якъ переговорювавъ зъ Япанцами что до условій здачѣ, высадивъ въ воздухъ оцѣталый кораблѣ и то въ самѣмъ вѣзздѣ до портѣ, чтобы въ сей способъ затруднити кораблямъ пристути до портѣ. Японскій часописи называють такую роботу нечесною и кажутъ, что ген. Стесель черезъ сей поступокъ стративъ свою славу. Иныи часописи на вѣтъ домагають ся, чтобы за те вѣдказати Стеслеви всякихъ почестей войсковыхъ.

Чіфу 3. Оденъ офицеръ, что утѣкъ тутъ зъ Портѣ Артура, оповѣдае, что вѣдъ двохъ днѣвъ не упавъ зъ Портѣ Артура анѣ оденъ выстрѣль, бо забракло вже амуниція. Послѣдній порохъ, зѣжутили Росіяне на зничене всего того, что могло представляти яку вартѣсть для Япанцѣвъ. Зничене флоты вымагало дуже много труда, але приступъ до пристани зѣставъ замкнений.

Російскимъ повномочникомъ при укладаню условій здачѣ Портѣ Артура, бувъ полковникъ Рейсъ. Комисія зѣбрала ся на горѣ „Гнѣздо Орлине“. Тамъ заставлено стѣль виномъ и овочами. Представителѣ обохъ арміи привѣтно звѣтали ся, и при винѣ скоро заключили пріязнъ выхваляючи взаимно хоробрѣсть своего войска.

Ажъ лекше вѣдѣтхнуло войско на вѣсть, что ген. Стесель поддае ся. Въ послѣднихъ мѣсяцахъ тѣшили ся жовняри, коли зѣстала раненіи, бо тогдѣ доперва могла бодай троха вѣдпочати.

Атаки въ послѣднихъ дняхъ были неколкои. Всѣ говорили, что остаточно прииде ген. Стесель до переконаня, что довшій опѣръ е безхосенный. Те, что теперь дѣстало ся Япанцамъ въ руки, не е нѣчимъ больше, якъ купю румовища. Въ цѣломъ мѣстѣ нема нѣ одной будовлѣ цѣлой. Говорятъ, что залого Портѣ Артура выносила зъ початку 35 тысячъ войска. Зъ того 10.000 згинуло, 16.000 е слабыхъ або раненыхъ, а 8000 повнитъ службу войскову.

Токіо 4. Япанцѣ положили въ Портѣ Артура 25.000 люда. Загальне число мешканцѣвъ выносило 35.000, а зъ того 20.000 е слабыхъ. Въ четверъ 5 сѣчня мають Росіяне опустити Портѣ Артура. Въ Портѣ Артура повѣвае вже япаньскій прапоръ сходячого сонця. Ген. Ногі доносять до Токіо, что умови комисарѣвъ вже покѣнченіи, и нынѣ перей-

мають Япанцѣ Портѣ Артура въ свое посѣдане.

Російскій царъ телеграфовавъ ген. Стеслеви, чтобы вѣдъ полишивъ офицерамъ св.бѣдно, чи мають дати слово чести, что не будутъ теперь бороти ся зъ Япанцами и повернуть до Росіи, чи не дадутъ слова чести и подуть до япаньской неволи.

Япаньскіи часописи пишутъ: Мы мусимо задержати Портѣ Артура въ нашихъ рукахъ такъ довго, якъ довго истнуе наша держава. Портѣ Артура е ключемъ мира у вѣходной Азии, а той ключъ мы мусимо задержати въ нашихъ рукахъ. Зъ помѣжь 270 офицерѣвъ маринарки російской портѣ-артурскіи флоты вѣдъ початку войнѣ до теперь згинуло 180. Лупъ якій попавъ въ япаньскіи руки зъ Портѣ Артура, выносило 80 тысячъ тоннъ угля и порцій рижу на два мѣсяцѣ.

Петербургъ 4. Російскіи часописи величаютъ хоробрѣсть Стесля и залогіи портѣ артурской, а часописи „Новое Время“ и „Русь“ пишутъ, что теперь коли упавъ Портѣ Артура, и бесѣды не може бути про миръ. Японія числитъ такъ добре на свое войско, якъ и на внутрѣшній заворушеня въ Росіи, однакъ нехай она знае, что война потребае такъ довго, доки ворогъ не зѣстане поборенный.

Петербургъ 4. Зъ достовѣрныхъ жерель доносять, что военна ситуація Куропаткина цѣлкомъ не е така корыстна, якъ еи звычайно представляють. Ген. Куропаткинъ мае до розпорядимости всего на всео 225 тысячъ войска. Довѣзь живности черезъ сибирійску желѣзницю цѣлкомъ не е выстарчающей. Ся обставина въ полученю зъ внутрѣшними заворушенями мабути склонитъ правительство взяти подъ розвагу условія мира предложеніи Япанцами.

Токіо 5. Число полоненыхъ въ Портѣ Артура е далеко больше, якъ зъ початку спѣдѣвано ся. Загальне число полоненыхъ выносило около 48 тысячъ люда, зъ того 16 тысячъ е слабыхъ. Помѣжь взятими до неволи е 1022 офицерѣвъ а то: 8 генералѣвъ, 4 адмиралѣвъ, 57 полковникѣвъ, 100 капитанѣвъ маринарки а 531 капитанѣвъ сухопутныхъ, 200 лѣйтнантѣвъ и 109 лѣкарѣвъ. Цивильнымъ мешканцямъ Портѣ Артура вѣольно безъ перешкоды опустити мѣсто и забрати зъ собою свое приватне майно.

Першій Баль

бр. св. Йоана Хрестителя въ Йонкерсѣ, Н. Й. вѣдбуде ся въ галл Нехая, 44 Вашингтонъ стрѣтъ дня 4 Фебруара, 1905. На баль сей запрошумо вѣхъ тутешныхъ и околичныхъ Русинѣвъ. Буде добра музика и забава. Въ балю вѣвзвуть участь такожъ другіи братства. Нв. Олвѣрь, предѣдатель, Мх. Костепкій, секретаръ, Ф. Мадарашъ, касіеръ.

СПРАВИ „СОЮЗА“

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

- Головний } КОНСТ КИРЧОВЬ,
председатель } 140 Essex Str.
Jersey City, N. J.
С. АДЛОВСКИЙ
Вок 76,
Jersey City, N. J.
Головний } АЛЕК. ПАРШОНЬ,
секретарь } 524 Pine & Franklin St.
Shamokin, Pa.
Головний }
касієр }
Ихъ заступники:
Место-председателя... С. Митренко
OLYRHANT, PA.
Заст. секретаря... Йос. Бузачицкий
BALTIMORE, M. D.
Заст. касієра... А. Янковичъ
MC ADOO, PA.
Радий:
А. Валевский... St. Louis, Mo
А. Сомницький... Trauger, Pa
Бек. Дембейский... Mahanoy Plane, Pa
К. Коваль... Olyphant, Pa
Ал. Сорока... Plymouth, Pa
Нванъ Паризляк... Terryville, Conn.
Ихъ заступники:
Ив. Сенько... Jessup, Pa
Ив. Посипанко... Mc ADOO, PA
Нван. Домбровский... Eleanor, Pa.
Контрольна комісія:
О. А. Ульпий... Ansonia, Conn.
Мих. Турковский... McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачъ... Mt. Carmel, Pa.
Головний організаторъ:
о. Н. Подгорський, box 31, Jersey City, N. J.

ДО ВЪДОМОСТИ СЕКРЕТАРІВЪ „СОЮЗА“

Поважаний П. Секретарь! Прошу собѣ се згадати разъ на все, що 1) при кожній змѣнѣ адреси або коли вбраный новий секретарь треба про се сейчасъ повідомити головного касієра; 2) всѣ квіты, котрі всилаю разомъ зъ чекомъ до підпису посмертної або надзвичайної запомоги не затримувати при собѣ по 3 мѣсяцѣ, але сейчасъ відсидати до редакції „Свободы“ до оголошеня. Квіты тї гол. Урядъ мусить переховувати. Здоровлю васъ всѣхъ и остаю зъ поважанемъ
Алексій Паршонь, гол. касієр Р. Н. Союзу.

Ч. 473 КВІТЬ \$60.00 на шістьдесятъ долларівъ, котрі мѣсц. урядъ „Союза“, вѣдд. 79, отримавъ яко посмертну запомогу на кошта похорону по Николаю Скалко, зъ головною касою Р. Н. Союзу.
Minesville, Pa., Jan. 1, 1905.
В. Крамарь, председатель,
Гр. Бенъ, секретарь.
Свѣдѣи (В Нечистий,
Л. Баричий

Рухъ въ вѣддѣлахъ Р. Н. С.

ЗЪ СКАТДЕЙЛЬ, ПА. Митингъ тутешного братства св. Йоана Хрест. и Союзу будуть всегда відбуватись въ першу Недѣлю по 15-омъ кожного мѣсяця. Слѣдуючій митингъ відбуде ся дня 21 Януара 1905. Будемо на нѣмъ припинати новихъ членівъ безъ вступного до братства и до Союзу; тому просимо всѣхъ Русинівъ тутешныхъ и зъ околицѣ, щоби ся на сей нашъ митингъ зголосили и до насъ приступили, бо така способность не скоро имъ ся трафить. Р. Н. Союзъ платить 600 долларівъ посмертного, 300 долларівъ за жену и другі запомоги.
Гр. Коваль, секретарь.

БРАТСТВО св. Петра и Павла въ Іленъ Лайовъ, На. вѣддѣль Союзу 27, буде припинати новихъ членівъ въ Януару и Фебруару 1905 за півъ вступного.
Павло Вапець, секретарь.

БРАТСТВО св. Володимира въ Елизабетъ, Н. Дж. вѣддѣль Союзу 65, буде припинати новихъ членівъ въ Януару 1905 р. безъ вступного. Митинги відбувають ся всегда въ першу Недѣлю по 15-омъ кожного мѣсяця въ нѣмецкой галіи John Fluger, на Вашингтонъ Евеню, Елизабетъ, Н. Дж.
Андрій Являкъ, секр.

БРАТЯ РУСИНИ! Якъ вѣдомо вамъ, в Taylor, Pa. заложено братство св. О. Николая, вѣддѣль Союзу 92, тожъ шкодо вамъ приставати до чужихъ, якъ польскихъ або словенскихъ, якъ се було до сего часу. Кождий Русинъ в Тейлор, Па. (галицкій чи угорскій) повиненъ належати до бр. св. О. Николая. Вступне тилько 25 цнт. а мѣсячне 50 цнт., за то кождий членъ в часі хвороби дістає \$5.00 на тиждень. В мѣсяці Січню будемо припинати новихъ членівъ безъ вступного.
Й. Сенько, місц. секретарь.

БРАТСТВО св. Йоанна Хрестителя вѣддѣль 62, въ Монесенъ, Па., буде припинати новихъ членівъ безъ вступного въ мѣсяці сѣчню 1905 р. Запрашаемо всѣхъ Русинівъ зъ той околицѣ: приступайте численно до братства в Союзъ, бо незнаєте що васъ чекає, смерть чи калѣцтво.
Якимъ Цимбала, секретарь Союзу.

БРАТСТВО св. пророка Іліи, вѣддѣль Союзу 28, въ Mahanoy Plane, Pa. дає до вѣдомости всѣмъ Русинамъ живущимъ на долині вѣддѣ Ashland ажъ по Mahanoy City, Pa., що въ мѣсяцахъ Януару и Фебруару 1905 р. буде припинати новихъ членівъ безъ вступного. Митинги відбувають ся въ кожду Недѣлю по першомъ.
Гаврило Сопко, предс.,
Иванъ Пустельникъ, секр.

ОГОЛОШЕНЕ. Братство св. Арх. Михаила, вѣдд. 14 Р. Н. Союзу, въ St. Louis, Mo. выбрало новий урядъ на рѣкѣ 1905. До уряду зѣстали вбрані слѣдуючі члени: Андрій Сернякъ председатель, Теодоръ Куряла заступня, Александръ Валевскій касієръ, Михайло Копча заступникъ, Григорій Копча секрет., Александръ Патрошь заступня, Яцко Ружила двернякъ, Петро Кимакъ маршалъ, Михайло Рубинович и Стефанъ Шубякъ контролна комісія, Михайло Гойда и Гіляръ Валентикъ опѣкунъ хорыхъ на Ст. Луїсѣ, Мо., Гнатъ Данчъ на Мадисонѣ, Ил., Лаврентъ Хочъ на Белвалѣ, Ил., Семанъ Стеранковичъ на Меривалѣ, Ил.
Григорій Копча, секретарь.

ПЕРШИЙ дуже важний МІТИНГІ новозорганізованого товариства під назвою „Закопаньска Украина“ в Buffalo, N. Y. відбуде ся 15-го Січня 1905. Кождий членъ має явити ся на той митингъ під карою 1 доллара. На митингу буде ся переглядати всі рахунки чи суть в порядку, також будемо припинати новихъ членівъ за пів вступного, се есть 50 цнт. Се тилько в тїмъ однімъ мѣсяці, в другихъ мѣсяцахъ вступне буде якъ звичайно \$1.00. Членомъ товариства може стати кождий чесний молодець, Русинъ народовець, що числять не менше 18 літ а не більше 35 літ. Митинги відбувають ся на галі під ч. 124 Amherst St., Black Rock, Buffalo.
(Никифор Видиш, предс.,
Урядники) Онуфрій Коваль, касієр,
Иванъ Черкас, секретарь.

ПОДАЄМО ДО ВѢДОМОСТИ членамъ, котрі належать до братства св. О. Николая въ Chisholm, Minn., вѣддѣль Р. Н. Союзу 37, що дня 25-го Децембра 1904 вѣддѣль ся рѣчний митингъ. На митингу зѣстали выбрані урядниками слѣдуючі члени: председатель Иванъ Синю, заступникъ Лукачъ Фецичъ, секретарь Федоръ Смольницький, заступникъ Иванъ Войталъ, касієръ Лукачъ Антоній, заступникъ Петро Циганъ, опѣкунъ хорыхъ Дмитро Рапавый, заступникъ Павло Пльшка, контролоръ Андрій Семетковскій. Обрахунокъ касієрскій вѣддѣль ся слѣдуючо: доходу за рѣкѣ 1904 маємо \$111.22 розходу 26.22 въ банку зѣстає 85.00 Зѣстали кромѣ того ухвалені слѣдуючі ухвалы: Въ разѣ смерти члена, братство обовязане виплатити на погрьбъ 50 долларівъ, а въ разѣ слабости має ся заплатити запомогу \$5. на тиждень. Членови новому приступившому по трицятьохъ дняхъ въ разѣ слабости братство обовязане выслати одного члена до того хорого. А якъ бы той членъ не мавъ коли поїти, то має дати тилько, кѣлько вѣддѣль має на шифту.
Ухвалена абсолютна більшість.
Иванъ Войталъ.

ДНЯ 25-го Децембра 1904, бр. св. Арх. Мих., вѣдд. 116, вѣддѣль митингъ въ домѣ п. Йосифа Боберъ и выбрало новий урядъ на слѣдуючій рѣкѣ: Ив. Хрушь председатель, Володимиръ Круховскій заступня, Василь Пльшка касієръ, Йосифъ Боберъ заступ., Иванъ Круховскій секрет., Николай Бондзякъ заступ., Кастанъ Смалковскій опѣкунъ хорыхъ.

Брати Русины, шановний читателъ „Свободы“! подавайте дописи зъ вашихъ плейзѣвъ, якъ у Васъ йде работа. Въ сей способъ можна знати де за роботою треба ѣхати. У насъ теперь роблять майны руды желѣзної, платня контрактова тилько при синкованю шефтѣвъ п. ден. \$2.25, верхова работа п. ден. \$1.60 на день, на шкринингу \$1.75—1.90. Бордъ у газды кошты на мѣсяць 15, на бордингъ вѣддѣль 18—20 долларівъ.

Здоровлю честныхъ читателей „Свободы“, а „Свободѣ“ зичу многоихъ предплатниковъ зъ Новымъ Рокомъ. Зъ глубокимъ поважанемъ
Иванъ Круховскій, секрет.,

Великій Баль устроєне сестричне братство св. Ольги въ галі п. Михалика (давній ше Пасного) подѣль числомъ 1341 Ave A., New York City, дня 28-го сѣчня 1905. Початокъ балу о 7-ой годинѣ вечеромъ. Музыка буде пригравати красній рускій и американскій танцѣ. Комитетъ ручить за тоє, що хто прибуде на нашъ баль, не пожалує того, бо нагулає ся и наспѣває ся, а въ другій день буде мавъ що розпѣвать всѣхъ доколичныхъ и ньюйоркскихъ Русинівъ, щоби прибули на нашъ баль. Вступъ вѣддѣль особы 25 центѣвъ. — За комитетъ:
Анна Медвѣдъ, предсѣд.,
Марія Тузь, касієр,
Иванъ Лазорчикъ, секрет.

Баль. Товариство „Запороска Січ“ в Нью Йорку устроєне Баль дня 21-го січня 1905 в суботу під ч. 46 Ave A. о годинѣ 7-ий вечером. Вступ від особи 20 центів. На сей баль запрашаемо всіх Русинів ньюйоркских і з околиці. За добру музику і забаву ручить комитет.
Яворовский, председатель,
Білобрат, секретарь.

БАЛЬ! Тов. „Зоря“, вѣддѣль 69 Р. Н. Союзу въ Нью Йорку устроєне Баль на день 21-го Сѣчня 1905 въ галі ч. 46, Ave A. Початокъ о годинѣ 7-ой вечеромъ. Тикетъ 25 центѣвъ. Тикеты можна набути у председателя тов. „Зорѣ“ п. М. Тарнавского 211 E. 4th St., або на балу при касѣ. Запрашаемо всѣхъ честныхъ Русинівъ и Русинокъ зъ Нью Йорку и околицѣ прибути на нашъ Баль, де ся разомъ забавимо. Музыка буде знаменита; за музику ручить комитетъ. На балу будемо припинати новихъ членівъ до тов. „Зорѣ“ и до Р. Н. Союзу.
М. Тарнавскій, предсѣд.,
А. Корпанъ, касієръ,
Й. Шкрибайло, секретарь.

Баль! Баль! Баль! Братство св. Володимира, вѣддѣль Союзу 108, въ Нью Йорку, устроєне Першій Великій Баль въ Liberty Hall, 257—259 E. Houston St., New York, въ Суботу дня 28-го Януара, 1905. Початокъ о 7-ой вечеръ. На Баль запрашаемо всѣхъ честныхъ Русинівъ и Русинокъ зъ Нью Йорку и околицѣ. Тикетъ тилько 25 цент. Музыка буде добра. За добру забаву ручить комитетъ.

На балу и цѣлий мѣсяць Януаръ будемо припинати членівъ до нашего братства за дуже маленьке вступне, а до Союзу цѣлкомъ безъ вступного. Кто ще не належить, нехай ся зголосить до председателя Андрея Вовка, 224 E. 3d St., въ Нью Йорку (top floor) або на балу. Наше братство есть зареєтроване. Тожъ смѣло братя впередъ до дѣла, бо въ едности сила.

Комитетъ:
Андрей Вовкъ, предсѣд.,
Антонъ Шеремета, секрет.,
Яковъ Лошко, касієръ.

У ВСЯКИХЪ справахъ братства Арх. Михаила и Р. Н. С. вѣддѣль 8, въ Elmira Heights, N. Y. прошу звертати ся до секретаря на адресу: John Tarbay, 2081 East 11 St. Elmira Heights, N. Y.

Где есть? Кто хоче пжукати своихъ крадѣвъ черезъ нашу газету, мусить заплатити 25 центѣвъ за кожде оголошене напередъ.

ДЕ ЕСТЬ? Константинъ Качмарикъ. Нехай зголосить ся въ дуже важной справѣ на адресъ:
А. Kaczmaryk, 133 Barbara St., 2—5 Winnipeg, Man., Canada.

ХОЧЕ СЯ ОЖЕНИТИ Андрій Мазуръ, угорскій Русинъ, родомъ изъ Тернава, марамороскои столицѣ. Має лѣтъ 27, маєтку \$4000.00. Шукає дѣвчини файной и чесной, котра бы мала хочъ папору сотъ долларѣвъ своихъ грошей. Котра дѣвчина хотѣла бы вѣддѣль ся за него, зволить прислати своій адресъ и свою фотографію на такий адресъ: 1—2
Andy Mazur, Vandergrift, Pa.

— Хотите, чтобы вашъ грошъ безцельно и скоро былъ высланъ до старого края, то вамъ то зрѣбятъ John Nemeth, 457 Washington St. New York, n. Y.

С. М. НАТНАWAY, агентъ вѣддѣль огневой асекураційной компаніи.
Колектусъ такожъ грошѣ за рентъ. Має домъ до мешканя або на продажъ на Blakely, Olyphant, Pa. и околиці. Цѣна дуже низька.

НОВИНКИ:

CALENDAR. Сячень
12 Ч. Анізіи, Теодора
13 П. Меланіи
14 С. Сѣч. 1905. Обр. Вас.
15 Н. Пирр Богояв. Сильвеса
16 П. Младшихъ прор.
17 В. Соборъ 70 Апост.
18 С. Навеч. Бог., Теопемпта

— ЦѢКАВА рѣчь, що робѣтниче товариство „Ривіність“ зъ Едмонтонъ, Канада, надруковало свое справоздане въ канадискѣмъ „Словѣ“. Логіка не абы яка...

— КАНАДІЙСКИЙ консерватисты задумують отворити въ Виннипегу вѣддѣль 1-го Лютого с. р. институтъ для выховуваня учительвъ для канадискыхъ рускихъ шкѣль. Наука буде подѣлена на два курсы, зъ котрыхъ кождый буде третати 10 мѣсяцѣвъ. На початокъ думаютъ припинати 35 хлопцѣвъ повыше 17 року жита. Мешкане и харчъ будуть кандидататы доставати даромъ. Въ сей способъ надѣють ся консерватисты пообсаджувати всѣ шкѣлы мѣжъ Русинами своими выхованками, котрыбъ опѣсля попирали ихъ политику и були неначе ихъ агентами. Чи имъ се удасть ся — покаже будучность, бо не всѣ ученики идутъ зъ голосомъ своихъ учительвъ; часами дѣсь зовсѣмъ противно.

— КАНАДИЙСКИЙ Фармеръ приотворює руско-английскій провѣдникъ и словарець.

— ОЙ ЛЮДЕ, ЛЮДЕ! Кѣлькохъ польскихъ независимыхъ священникѣвъ зъподѣль юрисдикціи епископа Годура, ходили на аудієнцію тутешного католицкого бискупа Гобена. Цѣль ихъ па ломництва не звѣстна. Они зѣстають и на дальше подѣль юрисдикцією независимого бискупа.

— ПОСЛѢДНЫМИ часами взяли ся и православній до закладаня читалень. Одну заложали въ Скрантонѣ, Па. (сходять ся разъ на тиждень), другу въ Бриджпортѣ, Конн.

— РУСКІЙ епископы зъ Угорщины, прашѣвскій Иванъ Валій и мукачѣвскій Юлій Фирцакъ вразѣ зъ галицкимъ матронолитомъ гр. Андрѣйомъ Шептицкамъ были въ Римѣ, въ справѣ именованя самостояного епископа для американскихъ Русинѣвъ. Мабуть подорожъ метрополита Шептицкого до Америки, яка має бути предпринята въ бѣжучѣмъ роцѣ, стоить въ звязи зѣ справою руско-американского епископства.

— ЗАХОДОМЪ карпатской руской акціи вѣддѣль въ Буштинѣ (Мараморощ) нову позычкову касу. Се сотна позычкова акцією въ околицяхъ заселеныхъ Русинами.

— ЧИТАЛЬНЮ думаютъ заложити у себе Русины въ Елмайра Гайтесъ, Н. Й.

— ТУТЕШНА английска часопись „Truth“ придбала поважну силу до своего персоналу, именно п. Е. Ф.

Ferrie, що працювавъ довший часъ при „New York Herald“.

— ВЪ Чикаго оденъ богатый банкѣръ Несбитъ пошовъ до склепу зъ домовинами (трунами) тамъ вѣддѣль собѣ одну, вѣддѣль для своего помершого приятеля, заплативъ купцеви, але въ той хвилѣ захитавъ ся на ногахъ и неживый поваливъ ся на землю, побѣчь той домовины котру купивъ. Призваній лѣкаръ ствердили смерть черезъ отроєне ся. Знайдено при вѣддѣль ласть, въ котромъ паше, що заживає отрую и купе собѣ домовину, бо не має чога жита.

— Зѣ народной працѣ на Лемковщинѣ. Зъ Нового Санча пишуть на засѣданю „Читальни Просвѣти“ въ Новѣмъ Санчи дня 14 грудня ухвалено завязати при читальни сталый „Кружокъ аматорѣвъ“, котрый уконституовавъ ся въ сей способъ, що на протектора и голову упрѣчено Ва. п. посла В. Яворского а въ дальшій складѣ увѣддѣль 6 членѣвъ аматорѣвъ зъ режисеромъ п. Юліномъ Свѣтликѣмъ и п. Шавалою яко заступникомъ головы. Заходомъ сего кружка вѣддѣль 18 грудня „Гостину св. о. Николая“ въ сали „Читальни Просвѣти“ въ Новѣмъ Санчи. Мѣжъ численно зѣбраною публикою, що выповнила салю по берега, явивъ ся посоль п. В. Яворскій зѣ своими дѣточками и другій мѣсцевій дѣячъ. Ролою св. Николая перенявъ на себе п. Сторошукъ и вывзавъ ся зъ нею цѣлкомъ вдоволяючо. Въ роли ангелѣвъ выступили питомцѣ „Украинско-русской Бурсы“, котри найбільше розумѣють ся, подобались малымъ гостямъ. Николай щедро пообдаровувавъ маленькихъ пестіѣвъ, а еже прямо ушачливленій були питомцѣвъ украинско-русской бурсы, котрымъ ихъ правдивый опѣкунъ, п. посоль В. Яворскій зробивъ несподѣванку, обещуючи ихъ черезъ св. Николая щедрими гостинцами. Най высшній надгородитъ сему заступникови народа за его добре сердце для тыхъ бѣдненькихъ рускихъ дѣточокъ, котри такъ рѣдко мають нагоду зазнати веселыхъ хвилъ. По розданю дарункѣвъ забавлялись гостѣ спѣванми и щирою розмовою, а зъ ихъ радостію сияющихъ очей видно було, що всѣ были вдоволені св. Николаемъ. Серце радувало ся дивлячись, що на такъ далекихъ окраинахъ Руск тилько дѣтей обходитъ руского Николая.

СМѢШНЕ. Цигана засудили на смерть, и повели подѣль шибеницю. Коли тамъ зѣбрало ся много людей, тогдѣ звернувъ ся циганъ до зѣбраныхъ и каже: Дакую вамъ люде, щосьте потрудили ся и пришли тутъ. Дай Господи Воже, щоби я мѣгъ въ той самъ способъ вамъ вѣддѣль.

Иванъ Носсанъ.

Святой Николай.

Рече грѣзно заверуха. Утеръ сипле великими платами снѣгу, Богъ знае, звѣдки его тѣлько беретъ. Въ лѣсѣ лоскѣтъ глухій та плачь ломаного галузя.

Черезъ гушавину продає ся хлопц. Має — ледви водъ землѣ вѣдроло, въ шѣбранѣ свитивѣ, двигає вязку „рѣща“, що черезъ двѣ години назбирало.

Мамуня выслала у лѣсѣ мо дерево — дома нема чымъ затопити — зимно, нема при чѣмъ загрѣти ся, нема чымъ бѣтоньки звартити, книшка спечи — а прѣдѣнь завтра св. Николя...

Повѣльно, зъ трудомъ, крокъ за крокомъ, перебиваєсь хлопчина черезъ снѣговий заспъ.

— Колибѣ до хаты — скоренько до хаты...

Пѣтъ силыває по змученѣмъ, молоденькомъ лицѣ, очи слѣзомаи заходять.

— Кобы до дому, до дому — шепотѣвъ хлопчина.

— Натопимо, буде тепленько, мамуня книшъ упечуть, бо завтра равенько прийдуць егомость на „Благодарене“, образокъ дадутъ...

Бо завтра св. Николя — менѣ св. Николай чоботы принесе... мамуня казала... ая... казала, якъ буду ихъ слухати, то принесе... а я ихъ слухавъ, все слухавъ...

Сильнѣйшій подувъ вѣтру поваливъ хлопчину зъ вязкою въ снѣгъ.

Пѣднѣсь ся зъ трудомъ, губувъ дальше, напружаючи всѣ свои силы, а вихоръ талѣвъ мовъ бжевольный, ревѣвъ рѣжними голосами — кидавъ змѣнами снѣгу, що мяготѣвъ хлопчинѣ передъ очима и спадавъ на его розѣгрѣте лице.

— Помилуй мя Боже... — шепотѣвъ хлопчикъ йшовъ зъ трудомъ дальше.

Зупинивсь... Вихоръ гарцювавъ дужче — снѣгъ бѣлый блестявъ докола.

Дивный лякъ напавъ на хлопця.

Окруживъ его шумъ и гукъ, якбы филь моря.

Забракло ему вѣддыху.

Отворивъ широко очи и дививсь, дививсь въ тѣ бѣлы плати снѣгу.

Очи хотѣлись прѣдерти черезъ ту заслону, що дѣлила его вѣдъ села, вѣдъ вѣдъ мамунѣ...

Зъ кричати... Голосъ завъ ему въ горлѣ — зъ потекли густѣ, пѣчучьозы, по лицѣ сплывавъ пѣтъ горячий.

А вихоръ ревѣвъ страшно — грозивъ хлопчинѣ, що посмѣвъ ему на зустрѣчѣ выхѣдити — грозивъ страшнымъ, ледовымъ утискомъ смерти.

Бѣлы плати снѣгу обляпили лице хлопчины — вѣдъ все, все дивить ся въ ту бѣлу заслону, що дѣлила его вѣдъ села, вѣдъ людей, вѣдъ мамунѣ...

Хотѣвъ дальше йти — чоботы, (се мамини чоботы) мовбы примерзали до снѣгу — не мѣгъ ихъ вытягнути.

Пѣсь разъ, другій — не...

Они великій, дуже великій — кобѣ то вѣдъ мавъ такій, якъ Базѣ Ковалѣвъ — вѣдъ бы заразы добѣгъ до дому, вѣдъ бы выдобувъ ся зъ того снѣгу...

А и вѣдъ буде мати — св. Николай ему принесе — мамуня казала — святой Николай любить тыхъ хлопчикѣвъ, що рано и въ вечеръ молитву вѣдмовляють — вѣдъ принесе, певне принесе...

— Боже, Боже, — до дому, до дому. Святой отче Николай — заведи мене до дому...

Шукає хлопчина дороги. Дивить ся, дивить въ бѣлы плати снѣгу, що бують передъ его очима.

Такой хороший тѣ плати снѣгу — такой дуже хороший — ось-ось одна звѣзда ясна — друга — ось трета — ось много, много, много звѣздъ зѣ снѣгу — який ясны... Ось, Боже — Боже — ангелокъ — о-о — другій — ще одинъ — о и еще — и еще: що тутъ тыхъ ангелковѣвъ... який бѣлы бѣлы — такой ясны — ясны... бѣлы...

А отъ дуже великий ангелъ — нѣ — не ангелъ — бсроду сивеньку, довгу має — такой якъ въ церквѣ на образахъ... Боже — Боже... то... то... святой Николай!..

Якъ хорошо — якъ гарно дуже...

И хлопчина бѣжитъ безъ тямы до тыхъ звѣздочокъ ясныхъ, до тыхъ ангелковѣвъ святыхъ божихъ — до того ясного, доброго святого Николя...

И святой Николай гладить его по головѣ, пытає „Отче нашъ“, „Богородице Дѣво“, „Вѣрую“ — бере вѣдтакъ вѣдъ ангелика чоботы — такой хороший и новы чоботы — зъ подкѣвками — и дає ему — дає и ремѣнецъ зъ мосяжною спряжкою — дає ему шапочку баранкову. Ангеликъ дає ему обарѣнокъ такой бѣлесенькій — дає орѣшковъ много, много...

Охъ, якъ добре ему — добре!

Наразы потемнѣло все... Пробудивсь, отвираючи широко очи, переляканий вѣдгомомъ вытѣ и зойку вѣтру.

Примкнувъ ихъ.

Коли по хвилинѣ зновъ оглянувъ ся, бачивъ передъ собою мамуню, що прикрывала его теплымъ кожухомъ. Коло него лежали тѣ хоротѣ, новы чоботы зъ подкѣвками, ремѣнецъ зъ мосяжною спряжкою, баранкова шапка — въ рукахъ державъ бѣлы бѣленькій обарѣнокъ... Зъ „Руслана“.

Надѣслане.

З Стюартборн, Канада.

В 42 ч. „Свѣта“ здибав я „Интересное завѣщаніе“ де „Свѣтъ“ хлалить ажъ підъ небеса якогось румуньского полковника, к трій побудувавъ церкву и записавъ підъ деспотичный „Синод“.

Після сего ось який тестаментъ лишивъ полковникъ „царославнимъ“: „Я хочу щѣбъ русский царъ взялъ подъ свое покровительство мною построєнную церкву въ Росновѣ. Нѣ въ той церкви духовенство молится (непрестанно) головнымъ образомъ за русского царя и за весь царств. домъ. Ктиторомъ мусить бути у той церкви русский посланецъ. Якъ бы церква не могла сама себе оплачувати, най онъ продасть мое имѣніє и гроши внесе въ Свят. и Свят. Синодъ, на проценты отъ моихъ грошей будетъ содержати церкву“. „Свѣтъ“ пустивъ ся поголоску в надѣ чи не знайшовби ся де и тутъ такий дурень, аби записавъ свѣй запрацьбований центъ цареві. Я думаю, що тутъ уже має кождей на стѣлько розуму, що знає сам, що з своїмъ центомъ зрѣбити, не треба ему московского опікуна. А що тамъ якийсь оден записавъ свою церкву підъ „Синод“, то ще ціла Молдава не стала царославною а остає ся и на дальше православною якъ и инші краї. По друге, тутъ „Свѣтъ“ висказавъ также любовъ Румунів до Росіи. Я з Румунами уже много пробувавъ и знаю добре якъ вони навидять Москалів. Сего року коли я по приказу Консистеріи вѣихавъ на місію по Канаді, загостивъ я и до Regina, де жиє много Волохів буковиньскихъ и румуньскихъ. Сі Румуны побудували собѣ православною церкву, котра стоить записана на громаду. Волохи писали три рази до буковиньской Консистеріи в Чернівцяхъ по сьвященника а вони дадутъ ему сталу плату. Консистерія відписала, що жаденъ сьвященникъ не хоче іти до Канади. Розуміє ся, що буковиньскимъ сьвященникамъ тамъ добре и вони не хотятъ тутъ лазити по корчахъ. А російскі батюшки по приказу „Победоносцева“ мусятъ іти и в огонь лишъ якъ би тамъ були кручені барана.

Коли Румуны вдали ся до молдавского епископа, то той імъ виславъ одного монаха о. Евсебія Унгурана, котрий пробує у Канаді вже третій рік. Сей сьвященникъ підъ юрисдикцією епископа Молдавского, а царославні батюшки трублять народови, нібито ні в Сполученихъ Державахъ ні в Канаді жаденъ сьвященникъ не має права назвати себе православною якъ не е підъ юрисдикцією „Тихона“. Батюшки знаходили и такихъ людей, котрі імъ вірили в такую остатню брѣхню. Отже тутъ доказую, що православною сьвященникомъ може жити и в Сполучен. Державахъ и в Канаді безъ позвола „Тихона“ и „Победонос-

цевого“ каньчука. Ще пригадує, що о. Евсевій якъ монахъ, посвячувавъ навіть самъ церкву! Теперъ спитаю ся батюшкѣ. Чи має право посвячувати церкву о. Бодрогъ, котрий назначений протоереемъ Патріархою Єрусалимскимъ Дамянѣмъ? Я думаю, що після церковной історіи православною, має право, а після історіи царославною, ні, бо в царославній історіи не було часу щѣбъ такогось написати, що не подобаєсь цареві. Шкода, що „Свѣтъ“ скорше не знавъ за о. Евсевія а певно давно бувби назвавъ его „обманщикомъ“ такъ якъ и другихъ бо вінъ на таке звикъ. Се хороша російска політика на котру люди чимъ разъ ліпше придивляють ся и здаєть ся що з часомъ у Росіи начнуть теологівъ щѣбъ иньшого учати намість російской політики, котрої до сѣй порѣ можете наслухати ся у кождей царославній церкві. Тому „Свѣтъ“ не разгорлавъ якъ може бути сьвящ. не академикъ? А я видѣвъ на свої очи якъ буковиньскій епископъ в Чернівцяхъ рукополагавъ простого чоловіка на сьвященника, чоловіка, що бувъ старій, сивий, мавъ по верхъ 50 літ, не знавъ навіть добре читати, а голѣс мавъ ще гіршій якъ батюшка К. Попѣфъ. На Буковині ніхто тому не дивувавъ ся. Шкода що се „Свѣтъ“ не знавъ, може у тѣмъ часѣ якъ разъ не мавъ що писати. Но и якъ думаєте батюшки, то по вашімъ розумі тогдѣшний буковиньскій консистеріальний урядъ бувъ дурний разомъ з епископомъ, що таке позволивъ? Чи може було бракло теологівъ? Ні, и урядъ не бувъ дурний и теологівъ було доста, але заперечити то ніякъ не могли, бо в Австріи конституція.

На Буковині жиють также старовіри, котрі тримають ся звичаївъ першихъ віківъ христіаньскихъ. Коли у нихъ померъ сьвященникъ, вибрали собѣ робучого чоловіка на сьвященника а епископа просили, аби посвятивъ и заявивъ виразно, що якъ епископъ не схоче посвятити то вінъ и такъ буде імъ сьвященникомъ, бо вони его самі посвятятъ.

На се епископъ мусивъ згодити ся, бо ветрашивъ ся, що якъ самі люди зачнуть сьвятити попівъ, то що-жъ тогди вінъ буде робити? По посвяченю перубувъ той чоловікъ якъ сьвященникъ оден тиждень у церкві ізъ другимъ сьвященникомъ, навчивъ ся трохи кадати и далъ и на царяфію. То, якъ мігъ бути сьвященникомъ на Буковині робучий чоловікъ, чо-гожъ дивувати ся у Канаді, що стали сьвященниками робучі люди? Правда, що всі не давають ся, лишъ ті, котримъ бизнесъ зіпсовавъ ся, черезъ новопоставленихъ сьвященниківъ. Пропало батюшки! Канадійскі Русина вже пізнають правду и певно, що не позволятъ на ново робити штѣри ізъ своїхъ церковъ якъ перше було. Такимъ сьвітломъ яке несуть царославні, то нашъ русский нарідъ ніколи не прозрѣє, ніколи не двигнетъ ся и не поступитъ напередъ а вічно

буде позаді відъ усіхъ народівъ. Жиємо на вільній землі, то повинні ми бути и вільного духа и не закладати на себе ярмо аві римске аві російське, яке двигають міліони нашихъ братівъ. Якби царославні мали такую вартість у цілімъ сьвітѣ, яку мають в Канаді, то з часомъ ніхто би ихъ не видѣвъ на сімъ білімъ сьвітѣ.

о. А. Вільчинскій, Пез. руск. сьвящ.

НАДѢСЛАНЕ.

Въ 45 ч. „Свѣта“ помѣстивъ православный еромонахъ А.ій статью „Наші вѣхи“, де захвалює православіє а потуляє унию. Кажє, що уніяти кричатъ: „Ходѣтъ до насъ! У насъ св. униа, у насъ грѣшми вѣдкупате ся вѣдъ всѣхъ грѣхѣвъ, бо у насъ добре чистилище“. Пятакъ авторъ згадає статѣ, яке у православныхъ чистилище, та за кого они стѣлько службъ вѣдправляютъ? Чи за тихъ, що въ пеклѣ? Я чувъ якъ оденъ православный сьвященникъ говоривъ на проповѣди, щѣбъ готельники давали найбільше на службѣ, бо ихъ бизнесъ проклятый а тимъ тѣлько могутъ спастись, бо иншого для готельникѣвъ нѣтъ спасенія. Одного готельника вычитавъ по имени, що той давъ \$100 на чашу, то певно ему Богъ дарує всѣ грѣхи. И на Вхѣдѣ величавъ его, бо той давъ 100 долларѣвъ. Отже хто тутъ кричить, ходѣтъ до насъ, а грѣшми выкупите ся вѣдъ всѣхъ грѣхѣвъ — уніяти чи православні?

..... iii.

Жертвуйте на Р. Бурсу.

„Русины въ Америцѣ“.

Така статья зъ 4 образками е надрукована въ англійскомъ тиждневнику, „The Charities“, що выхѣдитъ въ Нью-Йорку. Кромѣ сєй статьи е тамъ ще слѣдующі: Вплывъ славянской иміграціи на промыслъ, Славяне при твердомъ углѣ, При мягкомъ углѣ, Словаки въ Америцѣ, Полудневы Славяне, Чехи въ Чикаго, Чехи на фармахъ у Висконсинѣ, Якъ мешкають Славяне въ околици Джерви Сити, Духоборы, Мадяры въ Нью-Йорку, Поляки въ Болтиморѣ, Литвины въ Америцѣ.

Се цѣкаве число повинень собѣ прочитати кождей Русинъ и дати до прочитанія знакомымъ Американцямъ. Коштує лишъ 10 центѣвъ. Замовляти въ редакціи „Свободы“.

Svoboda 8

Box 353, Scranton, Pa.

Золота годишка даромъ! Сю гарну годишку, гарантовану, що буде тримати добре часъ, дамо даромъ хлопцеві або дѣвчынѣ, що продасть 24 рѣчей по 10 центѣвъ кожѣ. Оправа годишки золочена, подѣва до золотого годника, гарантованого на 25 лѣтъ. Пиши дисѣ а мы пошлемо тебе тыхъ 24 рѣчей и оплатимо почту. Коли вѣс продашь орашавъ нанѣ \$2.40 а ми тебе вышлемо годишку зъ ланцухомъ почтою. CROWN SUPPLY HOUSE, Dept. 30, 163 Randolph St., Chicago, Ill.

Купуйте чимъ скорше КАЛЕНДАРЬ Русного Нар. Союза на 1905 р.

Кождый Русинъ повинень мати въ своѣй хатѣ сю прекрасну книжку! Е що у нѣй прочитати, е на що подивити ся. Прочитайте лишє, який гарній тамъ рѣчи:

- 1) Вѣдѣвы и календарска часть.
- 2) Свята Ольга оповѣданє зъ руской бубальщины.
- 3) Оповѣданє зѣ страйку въ 1902 р.
- 4) Хатрый народецъ у той Америцѣ, смѣшне оповѣданє зъ руско-американского життя.
- 5) Десять точокъ пѣдъ розвагу Русинамъ.
- 6) Оглядъ американской Руси за минувшій рокъ.
- 7) Головнішій пытанія, котры задають люды, що хочуть достати горожанскы паперы (citizens-paper).
- 8) Коротка Исторія Руси зъ образками.
- 9) Сьмѣшны приказки, припѣвкы и смѣшны оповѣданя.
- 10) Порады и всячина, цѣкава для кождого.

Кромѣ того е богато образковъ зъ російско-япаньской войны, та иньшихъ, а также мапа стародавней Руси при концѣ Календаря.

Сей великій Календарь, котрый має 224 сторѣнь друку, коштує всего 35 центѣвъ. Тоже нехай кождей успѣшнѣе ся купити, заки ще не розѣбрали люде. Пишѣтъ по Календарь и посылає грошѣ лишъ на адресу:

Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

Цѣна дуже тана, бо сей великій календарь коштує всего 35 центѣвъ.

ДОБРОТЪ ПРАВЪ ЮЛІАНЪ ЧУПКА,

—адвокатъ,— 3 N. Main St., Wilkes-Barre, Pa. P. O. Box 372.

Его офісъ въ Scranton, Pa. е на 34 Lackawanna Ave. Але до Скрентонъ правдмає тѣлько кожного понедѣла и четверга вѣдъ годны 6-омъ до 8-омъ вечеромъ.

Всѣ справы американскы вѣ повѣтахъ Лозерне и Лакванна.

Хто має справу грунтовой, або хоче вѣдобрити грошѣ або спадогъ въ старѣмъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вѣдъ бувъ адвокатомъ въ Галличивѣ.

Всѣ контракты, правны паперы и повномочія.

Друкарня „Свободы“

выконує всякы работы друкарскы старанно, тано и на терминъ. Адресъ: SVOBODA, Box 353, Scranton, Pa.

ЖЕЛѢЗНИЦА ЛОРЕЛ ЛАЙН

Трени вѣдходять зі Скрентонъ в будні днѣ відъ 1-ої до 6-ої рано що годна, а відъ 6 рано до 12 в ночи що 20 минутъ. В Недѣлю вѣдходять трені відъ 1-ої рано до 7 що годна, в відъ 7 рано до 12-ої в ночи що 20 минутъ. Відъ 3.20 до 6.40 цѣлоудни трені ходять що 10 минутъ. До Вилксбарѣ іде трені всего 41 минутъ. а експресовий, що вѣдходить зі Скрентонъ (крий Недѣля) о 6.36, 8.16 и 10.36 рано а 2.16, 4.36 цѣлоудня іде лишъ 33 минутъ. Наші кары ідутъ до Нелѣгъ Парку и Итерборѣ. Ми перевозимо танохъ пакунки.

E. F. WYLY, jr. traffic manager. Scranton Pa.

— Хотите безпечно и скоро захати до старого краю, або спровести родню въ край, купитъ собѣ шифарту вѣдъ John-a Nemeth-a, 457 Washington St. New York, N.Y.

Война.

Где и какъ вода ведеть ся? Кто ея вырѣзъ? Якъ велика Росія и Японія? Кто хочъ мати вѣдѣваня на сѣ пытаня, най пришле менѣ въ писемъ на 30 центъ, стемпелъ и я вышлю ему янгу 12 цѣлѣхъ піпругу и 15 догубъ въ мапамъ и описанчѣмъ цѣлого свѣта, наъ котрымъ обо всемъ доведѣсь. При тѣмъ даромъ пошлю Рахункову Таблицю, поучене о мѣрѣхъ и вѣгахъ и Политичный Катехизавъ. Тоже спродаю красны образы зъ вѣдъ: ятъ коваки бѣты Японцѣвъ, въ кольчужной фари и много нашыхъ по 25 центъ. Образъ Календаря на 1905 рокъ, по 30 и 45 центъ. Пишѣтъ на адресу: M. J. MURIN, 231 Ardmore Ave., Yorkers, N. Y.

JOHN J. CAMPTON
 Католиць в похоронникъ.
 Вынайме тамо веритъ
 — ту и на околицю. —
 410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРИЛЪ МАЛИНЯКЪ
 WHOLESALE
 Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
 SHAMOKIN, PA.

Масъ заведъ на складъ снѣже,
 добре пиво въ великихъ и малыхъ
 бочонкахъ зъ наилучшихъ броваровъ,
 горьки и ликеры найлучшаго гатунку.
 Братя! замовляйте у своего!

МАСШЪ БИИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAJ LOTZ,
 325 Laskawanna Ave., Scranton, Pa.
 оправае книжки всякаго рода, к-тъ
 бы актъ розрѣсенъ. Также робитъ книжки
 для братствъ, церквей, бизнесменовъ
 и т. д. За роботу гарантуе.

SOCIALISM is the coming issue in politics.
 You may be for it or against it, but in either case
 you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
 Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a
 three month's subscription and a copy of Socialism
 and Federalism. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
 56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
 готельничій
 на River st., OLYRHANT, Pa.

Хочешъ выпити гарячаго?
 Заптай ся де Митренко;
 Готель, виску, пиво мае,
 Повий силынки доливашъ.
 6 цигара, е и гала
 На митанъ, на забаву;
 Тамъ посидишь, погуляешъ,
 Вчуешъ неодо цѣкае, —
 А що выпешъ, то звай брата,
 Пѣде дальше, якъ у пятю!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
 38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Каждый Русинъ мавчій яку небудъ
 потребу въ Нью Йорку, чи въ околици,
 повиненъ вступити до того готеля, бо
 тутъ достане найдворнѣшій и найташній
 напитки всякаго рода в порадѣ, де най
 лучше ку стѣ шифкарты

Dr. F. J. Meek,
 (МИКОЛАЙЧИК.)
 СПЕЦИАЛИСТ
 СЛАВОСТЕЙ
 ЖИНОЧИХ,
 ДИТЯЧИХ
 І ВЕНЕРИЧНИХ.
 Ибни при поряді діанозы
 особливої опіки.
 Офіс: 227 N. Shamokin Str. Телефон
 SHAMOKIN, PA. № 1673

Юліанъ Копиствяскій
 (Julian Kopycianski)
 424 Shamokin Str., ШАМОКИНЪ, ПА.

Перворядный салонъ рускій.
 Найлѣпшій напитки
 можна ту достати, якъ: пи-
 во на шклянки и бутельки,
 вина розмаитого гатунку,
 горьки досконали, цигара
 дуже добры.
 Спавитъ Братъ Русинъ до своего брата
 чка Юліана!

BENEVOLENT SOCIETY
 1883
 Выробляє братъ
 въ машѣ, шапка,
 вѣдзана, хоругвы,
 униформы.
 Цинякъ и пробъ
 въ вышивае даромъ.
 Можете писати до насъ пр руск., сло-
 вяноск. або польск.
R. H. Morgan, 23 N. Main str.
 SHAMOKIN, PA.

Польска Колонія въ Державѣ Вирджія.
 Мавмо 40.000 акрѣвъ урожайной землѣ вѣдъ \$5 до \$15 за
 акеръ фармы зъ забудованемъ або безъ забудованя, поле або лѣсъ
 недалеко желѣзницѣ и великихъ мѣстъ, де легко можна заробити
 гарный грѣшь на вѣхъ плодахъ. Земля е вюда добра,
 и кождому добре веде ся. Родить ся добре жито, пшеница,
 ячмѣнь, овесъ, солодка картофля, кукуруза, тютюнъ. Овочѣ:
 яблока, грушки, сливки, огрып, мѣльоны, помідоры и взагалъ
 вся огородини. Вино е такѣ добре якъ калифорніиске. Земля
 е ровна, покрита переважно дубовымъ лѣсомъ. Пасовиска для
 худобы, овецъ и т. д. Вода жерельна на кождой фармѣ 20 стѣпъ
 глубока. Морозѣвъ анъ спеки тутъ нема, пикльоны тутъ не-
 звѣсны. Недалеко суть великы мѣста якъ Ричмондъ, Балтиморъ,
 Вашингтонъ, Нью-Йоркъ, Філадельфія. Тысячъ людей глядае
 теперь фармы и много вже Поляковъ закупило вѣдъ насъ землю
 и суть вдоволенъ. Кождый повиненъ йти на фарму, де кождый
 е своимъ паномъ, а мастокъ фармеровъ е забезпеченый. Фармеры
 не потребують бояти ся страйку, зменшена платнѣ або калѣц-
 тва. Фармы продаемо за готѣвку, або на легку сплату, однакъ
 часть треба зложити готѣвкою, а решту на сплату пѣсля умовы.
 По близшій услѣва пишѣть по польски до
JOHN JELINEK & CO.
 1116 Pine Alley, Braddock, Pa.
 Напишѣть десѣте вычитали се оголошене. 1520

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
 — въ —
ШАМОКИНЪ, ПА., 327 Shamokin st.
 Найбольшій рускій компанічний сторъ въ Аме-
 рицѣ. Заложений ще въ роцѣ 1889, а теперь
 побольшеный, украшений и на ново
 уряджений. Новый дѣмъ великій,
 красней, котрый компанія ку-
 пила 1896 року за \$18.000
 доказуе, що може ком-
 панічна работа. — Веѣ ро-
 зумній Русины належать до тои
 компаніи, купують зѣ своего власно-
 го стору значить, спомагають самыхъ
 себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$5,500.00
 Заряджуютъ нимъ:
Н. Габура, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ГЛОВА
JOHN GLOVA (POSTMASTER)
 — въ —
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякій потрібный рѣчъ до житя, якъ такожь
 можна купити убраня майнерскы и звычайнй.
 Посылае такожь грошѣ до вѣхъ частей
 свѣта, скоро, тано и беспечно.
 Продае шифкарты.
 Не вѣдъ нынѣ вже знаютъ люде солідного
 Ивана Глову.

Одень зъ наибольшихъ
броваровъ въ
Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢШОКЪ.

Кто лишь разъ по-
 коште сего пива, то
 яншого вже не хоче
 пити.

Голова вѣдъ него
 нѣколи не боить,
 бо есть здорове и по-
 живне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, ВО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТИ.

E. ROBINSON'S SONS,
 LAGER BEER BREWERY,
 435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.
 Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333
 NIGHT CALL 4854.

Людша Руска Торговецъ и Руководьльня
РИЗЪ И ЗНАРЯДѢВЪ ЦЕРКОВНЫХЪ
у Львовѣ
 поручае богато зносмотреный складъ вселякихъ
 товарѣвъ перковныхъ.
 Принимаетъ замовленя на всякы работы зѣ
 золота, сѣрбля, бронзу и иньшихъ мета-
 лѣвъ, якъ такожь до водновленя, цозолочена
 и посѣрблена всякы церковны и домашны
 знаряды.
 Всякы посылки полагающе водворатно почтою.
 Все выконуе въ найкоротѣмъ часѣ и во найнижшій цѣнѣ.
 На жадае выслае цѣнники богато иллюстрованъ.
Е. Спонарсній и В. Устенский,
 ул. Руска Ч. 1., Львовѣ, Austria, Galicia.

СВѢТОВА ВЫСТАВА ВЪ ST. LOUIS

Каждый, кто въ Братѣвъ-Русинѣ
 придетъ звидѣти славу свѣ-
 тову выставу въ St. Louis, Mo.
 нехай не пожалуе зайти до
перворядного руского салону
АЛЕКС. ВАЛЕВСКОГО
 а тамъ знаиде все здоровы напитки
 та цигара, а шо найголовнѣйше:
 добру порадѣ, помѣчь и услугу че-
 резь цѣлый часъ.
 Такожъ пригадуе ся ласкавой па-
 мяти, шо сырае тани а добра
 шифкарты и высилае грошѣ до краю.
Aleksander Walewsky,
 175 St. George St., St. Louis, Mo.
 Bell Phone Blue 1254.

ДОВОДЫ И БЛАГОДАРЕНІЯ.

Одними толькы доводами лѣкаръ може доказати, що въ дѣйствости вылѣчили
 хорыхъ людей. Читайте оголошеня другихъ лѣкарей, но въ нихъ не знаидете, шо-
 бы другій лѣкаръ мѣлъ доводы або благодаренія своихъ паціентѣвъ. Дятого-то,
 понежъ хвалитъ толькы, шо суть укѣнченными лѣкарами, а неразъ слабость не
 толькы не вылѣчатъ; но побольшать, то чи-жъ ти лѣкари могутъ мати доводы
 вѣдчности и благодаренія? Николи!

Мы зновъ, которыи дбаемо о здоровье нашего народу, чтобы онъ не былъ об-
 дираный т. з. старокраевыми и военными докторами—обманцами, радимо всѣмъ
 хорымъ Русинамъ удаватись толькы до:

ПРОФ. Д-РА Е. С. КОЛЛИНСА,
 дипломованого доктора зъ Нью-Йоркского университета,
 которому цѣлый свѣтъ завдячуе певне и цѣлковите вылѣчене хорыхъ.

Для того подаемо тутъ колька найновѣйшихъ листовъ, въ которыхъ напишъ
 братья и сестры благодарятъ професорови КОЛЛИНСОВИ за цѣл-
 ковите вылѣчене ихъ изъ тяжкой недуги.

**Вылѣченный зъ тяжкой внутрен-
 ной хоробы и ревматизму.**

Степанъ Урбанъ,
 Box 287, Great Falls, Mont.

Кашель; боль перси, крижей,
 желудка и нестравность.
 Сердечное благодареніе засылаю проф.
 Коллинсу за вылѣчене моей слабости.
 Еслибы не ваша помощь и певно не
 банилъ бы вже денного свѣтла
Михаилъ Делько, Box 32, Ordway, Ohio.

Нервоусте и боль головы.
 Ласкавой докторе! Доношу вамъ, шо
 лѣкарства Ваши я получила въ на-
 дежитомъ порядку и по ужитию сей-
 часъ чувствъ лѣше и здоровше за шо
 складила сердечну подяку
Анна Смитъ, Brimfield, Ind.

Дитинячии сухоты.
 Почт. г-не проф. Коллинсъ!
 Благодарю за лѣкарства, кото-
 рыи выслано для моей доньки.
 Я страшно журилася тѣмъ, шо
 моя донька не выиде зъ той хор-
 обы. Однако теперь я перекон-
 налася, шо по Вашихъ лѣкар-
 ствахъ она чѣмъ разъ лѣше вы-
 глядае и вже майже цѣлкомъ
 здорова. Для того прошу при-
 няти мое сердечное благодареніе.
 Я буду розголошувати Ваше имя
 помежи моими знакомыми.
 Съ почтениемъ,
Косекъ Понтъль,
 Box 12, Fernie, B. C. Canada

**Вылѣчена зъ хроничной жолуд-
 ковой слабости, боль головы
 и внутреннихъ женскихъ
 устроствъ.**

Марія Водярска,
 Cliffwood, N. J.

Скрофулы [пырщи].
 Не маю словъ къ благодаренію д-ру
 Коллинсу за вылѣчене моей х-оты, бо
 страшно докучали менѣ скрофуленѣ
 есмь цѣлкомъ чистой. Дѣлѣй,
Cement Works B. C. Ind. Mo.

Выпуклина и боль уби.
 Почт. г-не проф. Коллинсъ! Ласкаво
 радостно дѣлюсь зъ вами вѣстико, шо отъ
 вашего лѣкарства я цѣлковито выздоровѣ-
 вѣла и не потребую носити поясъ. Слава
 такому докторови! Съ почтениемъ,
Андрей Богатко,
 188 West Rutland, Vt.

Доводы о вылѣченн секретныхъ хоробъ не можемо навести, понеже въ томъ часѣ не было
 паціентъ въ Тысячи выздоровленыхъ людей посвящаютъ высокое знанье и пратяку проф.
 д-ра КОЛЛИНСА, яко' одинокого доктора, который речеть за цѣлковите вылѣчене всякихъ
 слабостей.

СЕКРЕТНЫ ХОРОБЫ МУЖЧИНЪ И ЖЕНЩИНЪ.
 Профессоръ КОЛЛИНСЪ лечитъ власнымъ способомъ такъ, шо нема такогъ паціента, кото-
 рого бы своєю молодю не вылѣчили. Для того если кто есть хорый на нехъ будь слабость,
 повиненъ ей докладно описати въ родной мовѣ и заадресовати листь:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
 140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.

УВАГА: Проф. Коллинсъ не дозвѣдѣтъ справдженю вашей хороты и на жадае діалогомъ ишесть вамъ потребъ
 порадѣ и тани лѣкарства которыи въ короткомъ часѣ цѣлковито и на все вылѣчатъ вашу хороту. Про-
 тое не забудите своихъ хоротъ.
 Офісовый табиты: Отъ 10 рано до 3 вечеромъ, а въ недѣлю отъ 10 рано до 1 пополудни.

Гей Русины! чи знаете вы до-
 ругу до дешевого и доброго купи-
 на? Она веде просто до

Юрія Хиляка
 въ OLYRHANT, PA.

Вы его певно добро знаете. Въ не-
 наидете одинокий, найденошій, най-
 гучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ
 убранями. Купите добре "шифкарты" и
 скоро а безопасно пошле вамъ грошѣ до
 старого края. Не гадайте однакъ, шо то
 вже все — нѣ! Вѣнъ мае те найпара-
 днѣйшій салунъ въ мѣстѣ подъ назвомъ:

Anthracite Hotel.
 Тамъ доперва погостите
 ся, якъ въ родной бабки на
 весѣлю.

РЕСТАВРАЦІЯ И БАВАРИЯ
TROMETTER'S
 (Трометтеръ)
 при Рединьскомъ дѣлѣ въ Shamokin, Pa.

Свѣдѣня, Обѣды, Вечерѣ

Въ кождѣмъ часѣ можна достати
 гакъ горячъ ягъ и зиний перекуски.
 Потравы прилагодженъ на европей-
 ской способѣ, дуже смачно. Услуга
 солидна. Окремъ комнаты для родинѣ.
 Найлучшя вина, пива, ликеры, горьки
 и всѣ можливы напитки. Цѣна дуже
 мала.